

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Višpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

Telefonas. LACKAWANNA 5529.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelionis, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
In Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 6

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Vasario (February) 11, 1927.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1879.

Vol. XVIII

Lietuvoje Rengiasi Prie Naujo - Krikščioniško Pučo

Ncrėta Nužudyti Smetoną ir Voldemarą

Diktatoriumi Numatyta Krupavičius

Kaunas, Sausio 17. — Ir vėl naujienos! Suimti karininkai Tomkus ir Klimaitis ir vienas valdininkas, Borkis. Jie kaltinami rengime naujo „pučo“ — krikščioniško. Tiklas — numesti tautininkus, o diktatoriumi pasodinti Krupavičius.

Virš minėti žmonės leido „Tautos Valių“, kuri aiškiai pasisakė prieš dabartinę valdžią ir šaukia prie diktatūros. Padaryta pas tuos ponus krata įrodė, kad laikraščio leidimui pinigai buvo gaunami iš Vokiečių. Manoma, kad Tomkus yra gavęs 70,000 litų laikraščio leidimui. Siulas eina aukšty, bet turbūt bus susitarkinta. Mekleriais bus pačių tautininkų kunigai. Iš 1,000 karininkų vos 40 žmonių yra krikšč. dem., taigi apie militarij perversmą sunku buvo ir kalbėti. Planas buvo šoks: Nužudyti Voldemarą ir Smetoną. Vieton Smetonos automatiškai įeina Stulginskis kaip seimo pirmininkas ir darosi valdžios valva. Sudarant kabinetą ir gi įeina savo žmonės ir paskui jau elgiamasi sulig reikalo.

Šeštadienį, sausio 15 d. buvo kalbėta apie areštą svarbesnių veikėjų. Dabar jau viskas pradeda aptilti ir matyti kad tuomi viskas ir pasibaigs.

„Tėvynės“ Koresp.

Ost-Express agentura iš Berlyno praneša, kad sausio 19 d. Tomkus su Klimaičiu suareštuoti. Tuomi iššaukta didelio sujūdimu Lietuvoje tarpe fašistų. Girdėta, kad bus suimta dar ir daugiau fašistų. Suareštuoti traukiami tieson už priešvalstybinį veikimą. Išrodo, kad Lietuvoje fašistai nėra patenkinti ir ta dešiniųjų valdžia, kuri susidarė po valstybės perversmo. Jie eina prie kraštutinės diktatūros politikos, todėl naujoji valdžia, gimdama save, turėjo pradėti jį ir naują. Tikrasis fašistų vadas, pagarsėjęs savo aktyvumu, komis polemikomis spaudoje, dažnai minimas pulkininkas Glovackis, kol kas dar, rodos, į šį naują trukmą nėra įveltas.

VILNIEČIAI NERI MAUJĄ.

Vilnius, sausio 17. (Elta). Lenkų dienraštis „Dziennik Wilenski“ rašo, kad Vilniaus krašto sodžių pastaruoju metu apgaubę įtariamieji. Sen ir ten reiškiasi nepasitenkinimas. Esą jau faktų apie atskirus nužudymus ir ginkluotus puolimus politiniais tikslais. Agitacija stiprėjanti ir nukreipta prieš visą, kas lenkiška. Ja atvirai einama prieš sukilimo ir atskyrimo pakraščius nuo Lenkijos. To judėjimo prieky stovi lenkų seimo atstovai sukurę „Nepriklausomą Valstiečių Partiją“ ir gudų „Hromadą“.

„HROMADA“ RENGUSI SUKILIMĄ PRIEŠ LENKIJĄ.

Vilnius, I. 19. (Elta). „Slowo“ praneša, kad uždarų ginklų gudų „Hromada“ turėjusi rytų Lenkijoje apie 700 kovos būrių, vadinamų „hurtkų“. Ypač plačiai būvę veikiami Vilniaus, Balstogės, Naugardžio ir Polėsės vaivadijose. Suimant seimo narį Tareškevičių įvykęs ginkluotas susirėmimas. Tareškevičius ilgą laiką nenorėjęs policijai pasiduoti ir atsisaukęs. Jis sužeidęs 3 policininkus ir tikrai po to policija jį nuginklavo ir apkausčius retėžiais. Pas Tareškevičių esą rasti dokumentai, kurie rodo, kad jo veikimo tikslas buvęs sukilimo suorganizavimas gudų gyvenamose srityse ir jų prijungimas prie Sovietų Gudijos. „Hromados“ kasoje esą rasta 100,000 dolerių „Hurtkų“ nariai, keršydami už jų vadų suėmimą, sudeginę Vilniaus ir Molo dečnos apskrityse ištisus kaimus.

Pranešama, kad lenkų valdžios uždarytoji gudų organizacija „Hromada“ turėjusi 40,000 narių. Sąryšy su masiniais suėmimais gudų gyventojų tarpe jaučiama neramumo. Laukiama net atvirų ekscesų. Ramindami gyventojus, Vilniaus ir Balstogės vaivados išleido atsišaukimus.

TAUTŲ SAJUNGA BIJO RUSIJOS-LENKIJOS KONFLIKTO.

Geneva, vasario 1. — Rusų ir Lenkų santykiai vėl sukelia didelės nerimos tarpe Centralės Europos valstybių, kurie numato, kad bile kuriuo ruožtu atsinaujinus nesutikimams tarpe Lietuvos ir Lenkijos del Vilniaus — Rusija puls Lenkiją.

Tautų Sąjungos raterių vadai pripažįsta, kad jiems nemažos baimės teikia nuolatinis Rusijos atsisakijimas dalyvauti Sąjungos nusiginklavimo ir ekonominėse konferencijose. Jie netiki Rusijos teisinimams, buk šie negalį dalyvauti konferencijose delto, kad jos laikomos yra šveiracijoje, kur buvo nužudytas Sovietų pasiuntinys Vorovsky 1923 m. Numatoma, kad Rusija tyčia laikosi nušaliai ir rengiasi konfliktan su Lenkija.

NUŽUDYTA NE SMETONOS, BET ŠEMATONIO ŠEIMA.

„Vienybė“ gavusi žinių, kad Kėdainiuose nužudyta ne Smetonos brolio, bet tulo, Šematonio šeima. Bet tikresnių žinių apie tai dar nėra.

PILIE TINIS KARAS CHIN IJOJE DIDĖJA.

Pastarų dienų pranešimai rodo, kad Chinijos pilietinis karas pasiekė gana aukštą laipsnį. Kantoniečiai (sukilėliai-revoliucionieriai) jau visai netoli Shangajaus. Shangajaus apygardė, kaip ir pats miestas, pradeda jaustis gana blogai. Praeitą subatą buvo rašoma, kad mušis už Shangajų jau prasiidėjo. Sakoma, jog miestą atveža apie 500 sužeistų. Upas shangajiečių kariuomenėje pakilęs, nes pastaru metu pranešama, kad kantoniečius stumia atgal.

Shangajui ir apygardėse yra apie 30,000 svetimaucy. Bijoma vietinių sukilimo prieš svetimaucius. Anglai reikalauja garantijos, idant svetimauciai būtų palikti neliečiamybėje. Eina tarybos tarp chinių ir anglų. Vienok garantijos sunku tikėtis. Jei kiltų koks nors puolimas ant svetimaucy, anglai leis „džaban“ savo jėgas.

Amerika, Japonija, Ispanija, Italija ir kitos šalys, kurių interesus ir esamus Chinijoje gyventojus pilietinis karas liečia, skubiai siunčia savo jėgas Shanaus link. Galima tikėtis didelio konflikto, kuris galės išsivystyti į pasaulinį karą.

New Yorkan pribuvęs Meksikos vyskupas Pascual Diaz pareiškia, kad kurstymas Meksikos prieš Ameriką aliejaus klausime tai esąs Rusijos darbas, nors pats sukilimus priešais bažnyčią jau yra pačių meksikonų padaras.

Chinijos Kantono valdžia išleido įsakymą, kuriuomi draudžiama pardavinėti merginas prostitucijos tikslams. Merginos iki šiol laikomos vergijoje ir gi turi but paleistos. Patvarkymas taip gi nūsako, kad merginas leidus į mokyklas. Tuo tikslu bus įsteigtos specialės amaty mokyklos.

Gruodžio 17 Diena Kaune

(Musų Specialio Korespondento)

(Taša iš pereito num.)

Kaunas pabudo iš ryto, nieko nežinodamas. Kad visa buvo atlikta kuoramiausiai, niekam nieko nežinant, išskyrus tik tai pačios dramos dalyvius, parodo ir šitie keli įdomūs faktai.

Mano buvo susitarta su p. Alberto Susteer'u, italų korespondentu („Popolo d'Italia“), 10 val. ryto vykti į Pažaislio Kamedulių bažnyčią. Pusiau dešimtą valandą telefonuoja tuo reikalu į U. R. M-ją. Paklausus, ar nieko Ministerijoje nežinoma, kad Seimas išvaikytas, kad Prezidentas sargyboje ir kad ministerių kabinetas Generaliniame Štabe suimtas laikinosios Karo vyriausybės, atsakė, kad „nieka, kas tai matė, tai greičiausia provokacija“. Miestas taip jau nieko neįautė, nesapnavo, kad naktį atsitiko drama. Krautuvės buvo atidaromos normaliu laiku, visi ejo savo pareigas. Tik įvairiose valstybės įstaigose valdininkai bureliais neramiai diskusavo, susijaudinę, nežinodami, kas tikrai atsitiko.

Net Kauno įgulos komendantas p. Skučas tik 7 val. ryto te sužinojo, kad prie jo stalo komendanturoje sėdė nuo 3 val. ryto iš kalėjimo paleistas pulk. Grigaliunas-Glovackis, savo iniciativa užėmęs komendantūrą ir pasivadinęs komendantu.

Nusistebėjimą bet gi sukėlė jau iš ryto iškabinėti raudoni skelbimai, pasirašyti laikinosios karo valdžios.

Šitie paskelbimai, iškabinėti po visą miestą, bematant įtikino piliečius, kad nauji žmonės, padarę perversmą, imasi darbo griežtai (amerikoniskai sakant, „they ment business“).

Kiti laikraščiai tą dieną neįšėjo. „Lietuvos Žinių“ Redakcija užantspauduota. Redaktorius p. Bortkevičienė suimta. Valstybės spaustuvė taip jau užantspauduota. „Lietuvos“ redakcija gavo raštą (pasirašytu pulk. Grigaliuno-Glovackio) įsakymą neišleisti laikraščio, be komendanto sutikimo. Tikslai gruodžio m. 18 d. iš ryto atėjęs ir redakciją jaunas karininkas, karo cenzorius p. Martinas, kartu su policijos nuovados viršininku, raštu pareiškė, kad „Lietuvą“ galima leisti, bet pirm išleisiant ji turi buti pavesta karo cenzurai.

Kalbant apie „Lietuvą“, tenka čia pastebėti dar ir tai, kad jos vyriausiuoju redaktorium iki sausio m. 1 dienos buvo palktas p. Pr. Dailidė. Ministerių kabineto buvo pakviestas „Lietuvą“ vesti buv. Pasiuntinys Londono sekretorius p. V. K. Račkuskas, kurs jau ir buvo atvykę su šeima į Kauną, tik redakcija dar nebuvo jam pervaista. P. Dailidė pasiūlymą sau dar redaktoriaus pareigas ir atsakomybę iki Naujų Metų. Ir gruodžio m. 18 d. iš ryto „Lietuvos“ redakciją perėmė p. K. Jokantas, redagavęs „Lietuvą“ 1924 metais. Buvęs „Lietuvos“ redaktorius p. Dailidė gruodžio m. 17 d. buvo suimtas; kadangi jis tą dieną sirgo, tad prie jo palikta karo sargyba iš dviejų karininkų.

GENERALINIAME ŠTABE.

Tuo tarpu Generaliniame Štabe, kurs buvo apstatytas kariuomenės, kulkosvaidžių ir šarvų automobilių su tankais, ejo posėdis, kuriame perversmą sukelusieji vedė derybas su buvusiąja vyriausybę del formulų, kuriomis būtų galima likviduoti susidariusią padėtį.

Publikoje nesimatė labai didelio neramumo. Rodos, taip ir tegalėjo atsitikti, — skaitė iš žmonių akių. Bet beveik visur girdėjai kalbant, ir klausiant, kas bus? Kur einame? Kur nueisime? Gera, kad tai ne bolševikų perversmas... Ar ateis Pilsudskis? Ar nepuls lenkai Lietuvą? Kas dedasi Klaipėdoje? Žodžiu sakant, pilietis buvo susirūpinęs savo krašto nepriklausomybės likimu.

Mieste girdėjai tokius sanprotavimus. Jei vyriausybė nuversta ir jei tai bus palikta nepravedus pučo, konstitucijos keliu, koki susidarys padėtis santykiuose su užsieniais? Juk vėl reiks rupintis pripažinimą išgauti. O juk tai reiškia didžiausią sutrukdyimą visų santykių užsieny. Iš antros gi pusės — kaip ir kokiū būdu galima įsprausti šį pučą į konstitucijos rėmus?.. Vis tik piliečiuose buvo didelio įsitikinimo taip perversmą sukelusių žmonių, taip ir buvusios vyriausybės žmonių patriotiškumu. Juk jie lietuviai, jie patriotai, jie neleis kraštui dar giliau į vargą įbristi. Jie suras kelią išeiti iš susidariusios padėties. Ir dar laimė, sako pilietis, kad visa apsiėjo be kraujo. Laimė, kad tas perversmas atliktas ne lenkų ir ne bolševikų. Gal ir gera, — gal tikrai lietuvių dar reikia tvirtos rankos, varžančios jo laisvę? Ar tai ne įrodymas, kad jie dar negali naudotis laisve?.. Tokių kalbų girdėjai visur, kur tik sutikai vieną, kitą pilietį.

O Generaliniame Štabe ejo pasitarimai. Einant pro šalį vakare (turėjau leidimą iš komendantūros, labai istorišką numerį), matai pro langą, ant antro aukšto, susėdusius prie stalo žmones; ministerio-pirmininko p. M. Sleževičiaus galva išsiskiria iš kitų galvų... Kas bus? Kuo pasibaigs?

Gandų publikoje ir gatvėje nesugaudysi. Vieni sako, kad Smetona liks pirmininku ir tvarkys kabinetą. Kiti sako, kad bus įvesta kariška diktatura. Bet kaip su konstitucija?.. Pagal jau penktadienio vakare apie 11 val. paaiškėjo: kabinetas sudaryti pavesta prof. Voldemarui. Tautos Vado sutiko buti buv. Lietuvos prezidentas p. A. Smetona. Jis tvirtina ir Prezidento Griniaus priimtą senojio kabineto atstatydinimą ir naujo kabineto sudarymą. Kas čia? Stebisi pilietis. Juk tai neatitinka su konstitucija? Vadinasi, Lietuva greta savo konstitucinio prezidento turi dar valstybės vadą p. Smetoną? Kai Italijoje — Musolini greta karaliaus. Arba Ispanijoje Primo de Rivera greta karaliaus...

NAUJA VYRIAUSYBĖ.

Bet gruodžio m. 18 dienos rytą jau buvo žinoma naujos vyriausybės sudėtis, paskelbta viename mieste, plakatus iškabinė

Iš Darbininkų Gyvenimo

Springfield, Ill., vasario 2 d. atstovų buto narys O'Neill inėšė valstijos legislaturon bilių del aštuonių valandų darbo dienos moterims darbininkėms. Praeitą legislaturą panašų bilių atmetė. Dabar tikimasi, kad šitas bilius bus priimtas.

New Yorke užsidegus septynių aukštų namui prie Goerck st., žuvo šeši sargai. Kiti liko išgelbėti jų draugais, jau liepsnai apėmus namą. Namas buvo užimtas kelių dirbtuvių firmų ir sugrėdė iki pamatų.

Troy, N. Y. streikuoja 400 marškinių prosytojų. Priežastis — darbdaviai buvo pasikėsinę numušti algas 20 nuoš. Streikininkai sako, kad jei nebus su jais tinkamai susitaikinta, tai jie iššauks 5,000 darbininkų streiką.

Viennoje milijonas darbininkų demonstratyviai pagerbė du savo žuvusius draugus, kuriuos nužudė fašistai. Darbininkai penkiolikai minučių sustojo dirbė. Jie laukia piktinasi fašistų elgesiu už tų draugų nužudymą.

Netoli Morgontown, W. Va. Connellsville By-Pro-

duets kasykloje įvyko sprogdymas. Užmušta vienas darbininkas, sužeista 10.

Rusijos darbininkai griežtai protestuoja prieš Lietuvos valdžią už nužudymą keturių komunistinių vadų.

Luzernės ir Lackawanas apskrityse, Pam. valstijoje uždaryta 13 angliakasyklų. Priežastis uždarymo — per daug anglies priekasta. Uždarant minimą skaičių angliakasyklų, apie 25,000 angliakasių netenka darbo. Sakoma, kad ir daugelis kitų angliakasyklų žada uždaryti.

Didžiosios Britanijos kooperatyvų sąjunga, turinti apie 5 milijonus narių, priėmė rezoliuciją prisidėti prie Darbo partijos. Kooperatyvų sąjunga yra turtinga organizacija. Jos prisidėjimas prie Darbo partijos pastarąją labai sustiprins.

Indianapoly vasario 1 d. angliakasių konvencija jau užsibaigė. Nutarta algų kėlimas — laikytis Jacksonvillės sutarties, tai yra kad algų skalė būtų ta pati, kokia nustatyta Jacksonvillės konvencijoje. Kita uni-jos konvencija įvyks 1929 metais.

vieton išrinktas buvęs Prezidentas p. Stulginskis (kurio laikais p. Smetonai teko buti kalėjime). Tokie yra faktai.

KARO PADĖTIS KAUNE.

Apsiausties padėtis buvo pakeista karo padėtimi gruodžio m. 18 dieną. Pakeitimą paskelbė Kauno karo komendantas sekančiais:

„Kauno Karo Komendanto Įsakymas 1 Nr.

„Ministerių kabineto nutarimu nuo š. m. gruodžio mėn. 18 d. 12 val. apgulos stovis Kauno mieste nuimamas ir paliekamas tik karo stovis.

„Karo stoviu esant, Kauno mieste, Kauno ir Trakų apskrityse draudžiama:

„1) Be mano sutikimo visoki susirinkimai (vieši ir privatus), demonstracijos ir eisenos; „2) Skeisti žodžiu ar raštu kurstančius prieš esančią Lietuvos Vyriausybę, kariuomenę ir jos vadovybę gaudus, taip pat gaudus, kurstančius vieną visuomenės sluoksnį prieš kitą ir bendrai gaudus, kurie galėtų sukelti nerimą mieste ir visoje srity;

„3) Be karo cenzūros leidimo spausdinti bet kokius viešam naudojimui raštus, demonstruoti filmas ar vaidinti veikalus;

„4) Streikuoti;

„5) Kelti kainas maisto produktams ir kitoms prekėms, — jų kaina turi buti ne aukštesnė, kaip š. m. gruodžio mėn. 16 d. kad buvo;

„6) Be leidimo nuo 23 val. ligi 5 val. ryto Kauno mieste judėti ir veikti privačioms pramonės ir prekybos (restorams, kavinėms, alinėms, smuk- (Taša ant 8 pusl.)

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taisydo sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

VARGIAI TAI FLIRTAS.

Paskutinių laikų lietuviuose nuskambėjo sensacinė žinia. Iš Varšavos pranešama, kad Lietuva ir Lenkija tariasi pasidalinti Vilnijos valdymu. Vienok svarbiausiu ir liudnu pasireiškimu ten galima įžiūrėti, jog lenkų politika suka ton linkmėn, idant pasidalinant Vilnijos valdymu, išsiderėjus pačioje Lietuvoje juodaugiausia privilegijų.

Nekurie mūsų laikraščiai šitą Lietuvos naujosios valdžios ir lenkų žygį spėja busiant flirtu. Mums rodytų, jog tai ne flirtas, o tikras-realaus žygiavimas linki federacijos su Lenkija. Juk dar pirm nuvertimo buv. valdžios, Vatikano atstovo, Lietuvos kr. dem. ir Pilsudskio turėta slapta pasitarimas. Kad ten tarsi delei federacijos, pranešime jau kiek minima. Vienok tai dar ne viskas. Tame pasitarime kalbėta ir kitai reikalai: Lietuvos kr. dem. išganymas.

Lietuvos vadovybės vairą paėmus liudininkams ir soc. dem., krikščionys Lietuvoje galutinai susmuko. Jiems todėl buvo reikalinga išeitis savo padėti sustiprinti. Toks sustiprinimas jiems randamas tik „katalikiškoj“ valstybėj-Lenkijoj ir Vatikane. Sudarant federaciją su Lenkija, Lietuvos kr. dem. padėtis sustiprėtų, o abi šios valstijos Vatikaniui „apiekavojant“, susidarytų stipri katalikiška šalis. Kad įeinant federacijon su lenkais Lietuva nuostyt savo nepriklausomybės, Lietuvos kr. dem. nesvarbu. Jiems „katalikybė“ svarbesnė už visą kitą.

Todel, mums rodos, kad apie flirtą šiuo tarpu jau nėra kalbos. Lietuvos su smukę kr. dem. ieško sau išganymo per Varšavą-Vatikaną. Ir nėra abejonės, kad kurią gražią dieną išgirsime apie tikrą tarimąsi Lietuvos-Lenkijos federacijos reikalu.

O kad tokios federacijos, dabartinėse Lietuvoje susidėjusiose aplinkybėse, kr. dem. su lenkais pavyktų atsiekti, nėra abejonės.

Pagyvensim — pamatysim.

Vienok, tas įvykis palaidotų mūsų Lietuvos jaunutę nepriklausomybę.

Nekurie, silpnos valios, žmogiukai — spauda ir žodžiu — SLA. organizatoriaus darbuotė neigia. Mes turime pranešti, kad tai yra žmonės, kuriems SLA. labas ir šviesi ateitis nerupi. Tai yra tie žmonės, kurie nori mūsų organizaciją pasižaboti savo partiniams tikslams. Prašytume visų SLA. narių jų žaunoms netikėti.

LIETUVOS KUNIGŲ ALGOS IR PERVERSMAS.

Lietuvos avanturistai-karininkai, išgelbėdami savo padėtį, tuomi savo avantūros nebaigę. Jie sudaro dar ir daugiau „bolševikišką“ valdžią „nuskriaustųjų“. Tais „nuskriaustaisiais“ jie numatė Lietuvos kunigus. Lietuvos kunigai, mat, sėdi klebonijose, lupa nuo žmonių dideliais mokesniais už patarnavimą, valdo gražius ukelius „bažnytinės“ žemės ir dar gauna iš valdžios išdo mėnesines algas.

Buv. „bolševikiška“ valdžia jau pirmuose III seimo posėdžiuose buvo sumaniusi kunigams algas atimti. Vienok, kunigėlių laimei, tautininkai-smetonai užbalsavo prieš sumanymą ir „nuoskados“ neprisileista. Kunigų algos pasiliko po senovei.

„Bolševikiškoji“ valdžia tuo nepasitenkino. Teiktame šiemetams biudžete neidėjo 1,578,180 litų kunigų algoms. Tai, suprantamas dalykas, supurtė ne tik pačius kunigus, bet ir jų sekėjus-avanturistus.

Šitai, matoma, buvo dar viena perversmų svarbi priežastis.

Dabar, įvykus perversmui ir avanturistams diktuojant Lietuvos valdžios eigą, kunigams rengiama „nuoskauda“ atitaisyta: biudžetui įdėta minima litų suma ir kunigėliai gaus taip „labai jiems reikalingas“ algas.

Kadangi Lietuvoje litų neperdaugiausia, naujoji valdžia sumanė jų pasieškoti kaimiečiuose. To delei šiemet metams uždėta 2,700,000 litų kaimiečiams ekstra mokesnių.

Ar matote dabar skirtumą?

„Bolševikiškoji“ valdžia norėjo pašalinti karininkų perversmą. Tuo ji but sutaupiusi apie 8,000,000 litų. „Bolševikiškoji“ valdžia norėjo kunigams išmokėti virš pusantro milijono litų. „Bolševikiškoji“ valdžia tuos pinigus norėjo skirti kaimiečiams del sėklų ir kt. reikmenų.

Avanturistų diktuojama, naujoji valdžia padarė savaip. Tie pinigai, kuriais but sušelpiti vargingai gyvenantys Lietuvos kaimiečiai, dabar bus leidžiami karininkų perversmams palaikymui ir išmokėjimui kunigams algų. O kaimiečiai vieton gavus pagalbos, turės mokėti arti trijų milijonų litų ekstra!

Gražus patvarkymas! Aiškus įrodymas, kad smurtininkų-avanturistų valdžia apie Lietuvos žmonių, savo penėtojų, reikalus bei jų buvio pagerinimą nesirūpina. Vargiai, todėl, jiems ir pačios Lietuvos likimas bei ateitis rupi. Užtenka jiems bi tik jie dabar gali laimingai pagyventi.

Vienas įtekingas asmuo mums iš Lietuvos rašo: „Prie Slezevičiaus valdžios kyšiai ir vagystės buvo prailintos. Dabar vėl senoji, krikščioniškoji „tvarka“ pradedta reikštis: žymisi kyšių ėmimas ir vagystės Lietuvos turto... Nelaiminga mūsų tauta...“

PERŽVALGA

UZDARĖ „ŠIAULIŲ NAUJENAS“.

Lietuvos smurtininkų karinė cenzura siaučia. Po perversmo, keletas laikraščių uždaryta laikinai, daugeliui dar ir dabar karia cenzura brauko nepageidaujamus raštus. Nekurie laikraščiai išeina veik baltomis skiltimis. Tų tarpe turime istorinį „Šiaulių Naujienų“ numerį (No. 1, 1927). Šiame numeryje telpa vos keletas smulkų žinelių, keletas garsinimai ir... straipsnių antgalviai. Visa kita kariško cenzūros išbraukta, pusė laikraščio balta.

Šią savaitę gavome iš Šiaulių vienkartinį „laikraštuką“ „Šios Dienos Šiaulių Naujienos“. Jame pranešama:

„Šiaulių Naujienų“ Nr. 2 konfiskuotas. Ejęs šiauliuose penkių metų laikraštis „Šiaulių Naujienos“, leidžiant 1927 m. Nr. 3, Šiaulių Karo Komendanto parėdymu, laikraštis sustabdomas visam karui laikui.“

Reikia, karinė cenzura uždėjo savo leteną ir galutinai nusmaugė pažangų laikraštį.

„Šiaulių Naujienos“ buvo įkurtos pasidarbavimu Dr. J. Šliupo. Tai buvo vienas tų laikraščių, kuris drąsiai kritikuodavo buvusios kr. dem. valdžios „darbelius“. Perversmui įvykus, matomai šitas laikraštis irgi ne tylėjo ir pareiškė savo nuomonę, už ką susilaukė... uždarymo.

Neuždarę burnos pažangiajai visuomenei, kaip gi smurtininkai galėtų šalį valdyti? O taip daroma visur, kur tik diktatoriai pradeda ponauti.

Tame pat leidinely pranešama, kad netrukus šiauliuose pasirodys naujas laikraštis „Naujos Šiaulių Naujienos“. Redaguos B. Petrauskas.

BASI PASAKĖLĖ.

Pasiteisinimui savo žalingų žygių, Lietuvos smurtininkai vis dar laikosi tos nuomonės, kad jei ne jie, tai komunistai but Lietuvoje perversmą padarę. Ir tai jau virto kasdienine pasakėle. O kad tą pasakėlę padarius dar baisėse, smurtininkai pradeda jau surasti ir „pripardymų“, ir Lietuvoje yra tokių lengvatikių, kurie „pripardymams“ jau pradeda tikėti. Patys gi įsitikinę, nori ir amerikiečiams tai ipasakoti.

Štai, „Vienybės“ No. 14 tulas korespondentas iš Kauno rašo:

„Kad komunistai planavo nuversti valdžią, tai faktas. Pas sušaudytus vadus rasti detalai planai, sulgy kurių turėjo but daug buvusiųjų valdžioje asmenų išduodys, — be skirtumo — valstiečių liaudininkų, kadėmų ir net soc. demokratų.“

Matote, kokių baubų ta pasakėlė virto!

Kadangi jūs rėkiat už Lietuvos padarytą smurtą, tai dabar atsižvelgkit kokį siaubuną smurtininkai sulaukė: išgelbėjo daug Lietuvos didelių žmonių, apsaugojo nuo komunizmo. Paglostykite mus už tai ir tylėkit, kad mes Lietuvos konstituciją ir purvus sutrepėm, kad žmonių valią nežmoniškausiai išniekinom.“

Taip nori smurtininkai save pasiglostyti.

Kaip kam gal išrodyti, kad mes norime komunistus užgerti. Visai ne. Iš komunistų galima visko tikėtis. Jie daug stebuklų delei savo diktatūros įvykinimo gali padaryti. Vienok šitai pasakėlė tikėti visgi negalima, nes ji per daug pasakiškai atpasakota. Galimas daiktas, kad už jos slepiasi

kokį tai šunelis, bet tai greičiausiai bus smurtininkų pakastas šunelis. Mums rodosi, kad šita baisioji „žydymo“ pasakėlė paaiškės visai kitokioje aikštėje.

MELUOJA IR UZRIEČIA.

Pastaru laikų atsirado „geros valios“ plunksnos darbuotojų, kurie išties pasirijo visuomenę klaidinti. Ne tik ką, bet ir tokius įvykius, kurių liudininkais gali buti tukščiančiai žmonių, tie „darbuotojai“ apmeluoja ir net galą užriečia. Minty turime tulą korespondentą, K. Š., iš Brooklyno.

Šitas korespondentas, aprašydamas Brooklyne įvykusias prakalbas sausio 15 d., tarp daugelio nesąmonių, rašo:

„Suėjo (jį prakalbas „T“) iš visų kampų, bet tik fašistai, sandariečiai nė vieno. Nors buvo garsinta, kad kalbės sandariečiai, bet ir Sandaros centro nieko nebuvo. Kalbėjo S. E. Vitaitis, „Tėvynės“ redaktorius ir Dr. M. J. Vinikas.“

Kiti aprašymai ir žmonių pasakojimai rodo, kad prakalbose buvo sandariečiai ir šiaip pažangi visuomenė. Tai gerai įrodė prieš smurtininkus rezolucijos išnešimas: visi, išskyrus vieną, balsavo už rezoluciją. Tasai vienas gal ir buvo fašistas. Kalbėjo gi sandariečiai, nes jau pats korespondentas gali žinoti, kad minimi kalbėtojai yra geri Sandaros darbuotojai.

Prie to korespondentas ir dar kaip ką „švelniai“ pameluoja. Sako, kad Dr. Vinikas gyręs Rusiją. Tai netiesa. Mūsų ir kitų laikraščių korespondentai Viniko kalbos, kaip gyrosios Rusiją, nesuprato.

Be to, jei minimam korespondentui iš vieno fašisto pasirodė tik fašistai, tai suminėjimas Rusijos jau ir gi reikšė gyrimu.

Kaip nebutų, bet vis gi taip meluoti, kaip kad meluoja K. Š., sarmata. Kiekvienas korespondentas vis gi prisilaiko šokiokios logikos, nepaisant ar jis fašistas ar kas butų. „Dirva“ šito korespondento vardą turėtų įsidėmėti.

„KARO ARCHYVAS“.

„Karo Archyvo“ red. Mjr. Steponaitis, atsišaukia į Amerikos lietuvių prašydamas medžiagos apie Amerikos lietuvių kariškias aspiracijas XIX amž. pabaigoje. Jam pageidaujama šie dalykai:

„1. Kareiviškų draugijų statutai.

„2. 1870—90 metų laikotarpio lenkų kareiviškų draugijų konstitucijos.

„3. Atsiminimai iš draugijų gyvenimo pirmais metais nuorodant kai kuriuos papročius. Ar draugija buvo vien tik pašalpinė ar bažnytinė, ar turėjo dar kokių politiškus siekius.

„4. Kokios priežastys pasakino lietuvių steigti kareiviškas draugijas; ar buvo imtas pavyzdys iš lenkų ar amerikiečių.

„5. Draugijų uniformos pavyzdžiai (fotografijos).“

Ši medžiaga bus sunaudota to reikalo nušvietimui veikale. Kas galitė rašyti ir esate dalyvavę tokiose draugijose, patartina majorui prigelbėti. Pavėlusius bei kitą medžiagą jis pasižada perduoti Lietuvos universitetui arba ton vieton, kur siuntėjas įsakys. Medžiaga reikiama šiuo antrašu: Mjr. Steponaitis, Laisvės Alėja 34,9. Lithuania.

Naujas dienraštis „Lietuvis“ buvęs Smetoninkų organas ir ejęs kartą savaitėje, dabar pa-

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. I. B. BRONUŠAS.
3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.
Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

MOKSLAS APIE KAULUS.

Žodis osteologija paeina iš dviejų žodžių: oskaulas ir logos mokslas. Žodis os yra paimtas iš lotynų kalbos ir žodis logos — iš graikų. Tokiu būdu žodis osteologija reiškia mokslą apie kaulus.

Iš pat pradžių gyvybės apsiereikimo, tuojaus atsiranda embrijoniniame kūnely plėvės ir kramzlės, iš kurių paskui išsivysto kaulai.

Kaulų išsivystymui yra reikalinga įvairių minerališkų druskų, kaip kalkių ir fosforo, kurių medžiagų netruksta kūdikio kraujyje.

Visi paplokštieji kaulai susidaro iš plėvių, o patys ilgieji — iš kramzlių. Pagalios, kaulai susidaro ne vien iš minerališkų druskų, bet ir iš organiškų medžiagų.

Iš organiškų medžiagų susidaro įvairios siulės, plėvės, riebalai, gisėlės ir kt., ir ji dega ngnyje, o neorganiškoji medžiaga, susidedančioji iš įvairių mineralų, kaip tai kalkių — ugnyje nedega.

Pavyzdžiui, įmeskite į ugnį kaulą; kaulas dega ugnyje iki nesudega organiškų medžiagų; nedegamoji medžiaga pasilieka kalkių pavidale. Toksai nesudegęs likusis kaulas yra paprastai baltas ir trapus, nes greitai lūžta.

Gi neorganišką kaulo medžiagą galima ištirpyti hidrochloriškoje rūkštyje; minerališką medžiagą pasileidžia ir lieka kaulė tik organišką medžiagą. Patsai kaulas pasidaro minkštas ir jį galima lankstyti, kaip botagą ir niekuomet nelūžta.

Šitas faktas parodo, kad kūdikio kaulai nėra trapūs, nes juose randasi daugiau organiškų, negu minerališkų medžiagų.

Pas seną žmogų yra viskas kitaip; jo kaulai yra trapūs ir jie greitai lūžta, nes juose randasi daugiau neorganiškų medžiagų.

Yra patartina nevartoti daug įvairių valgių, kurie turi savyje daug minerališkų medžiagų.

Kraujas vaikščioja po kūną ir išnešioja sutirpintas minerališkų medžiagas. Tos minerališkų medžiagos yra kraujamos mažomis kruvelėmis ir plėvės ir kramzlės, iš kurių paskui išsivysto kaulai.

Tos minerališkų medžiagų kruvelės didėja ir plėtojasi iki kaulai pilnai išsivysto.

Trumpi ir paplokšti kaulai turi tik po vieną minerališkų medžiagų kruvelę; ilgi kaulai, kaip tai rankų ir kojų, turi po tris minerališkų medžiagų vietas. Tos trys vietos randasi abejuose galuose ir vidury kaulo. Svarbiausiomis kaulo dalimis yra vidurys ir abudu galai, kurie pirmiausiai sukaulėja.

Tačiau, ne visi kaulai, kurie randasi prieš kūdikio užgimimą, sukaulėja. Sukaulejimo veikimas prasideda keliomis savaitėmis prieš kūdikio gimimą.

Beveik visos plėvės ir kramzlės lieka kietais kaulais, apart vieno kaulo, kurį vadinama koksiku (iš kurio išauga uodega).

Gi pas žmogų kokių tai nežinomu būdu tasai koksikas nesukrauja tų minerališkų druskų, kurios sudaro kaulą. Tik iš šitos priežasties žmonių gentė neturi uodegų.

Kokiu būdu koksikas neišsivysto pas žmogų ir kauluotą uodegą dar nėra mokslo vyrų išaiškintas. Yra daug teorijų apie tai neišsivystytą uodegą, tačiau nei viena jų nieko neišaiškina.

Del to ir sunku pasakyti: ar žmogus iš-

sivystė iš beždžionės, ar beždžionė iš žmogaus. Yra dvi teorijos: ginčą veda Darwin'o teorijos šalininkai apie žmogaus išsivystymą iš beždžionės greta humanizmo teorijos šalininkų, kad beždžionė išsivystė iš žmogaus. Kurių yra teisybė — sunku pasakyti.

Kiekvienas suaugęs kaulas nėra nuogas; jis yra apaugęs druta plėve. Toji plėvė talpina savy daug naudingų dalykų, kurie yra reikalingi kaulo gyvybės palaikymui; ji yra pilna kraujo suodinėlių, kurie maitina kaulą. Kaulas be tos plėvės neuaga.

Jei kaulas yra nulūžęs ir kaulo plėvė labai susižeidžia laike tokios nelaimės, tai tokį kaulą negalima sugydyti. Daug kartų atsitinka, kad gydytojai išima dalį supuvusio kaulo ir kaulas atauga, nes, mat, kaulo plėvė buvo sveika. Pagalios, reikia pasakyti, kad žmogaus kune priskaitoma 200 kaulų.

B. F. Kubilius, M. A.

NAUJAI UŽGIMUSIŲ VAIKŲ LIGOS.

Normališkas augimas naujai užgimusių kūdikių priklauso kaip nuo mažai teži- nomų ir mistiškų prigimimo ir generiškų embrijologijos tiesų, taip ir nuo motinos sveikumo.

Kūdikis gali ateiti į šį pasaulį sveikas ir diktas, bet jis taip gi gali užgimti nesveikas ir liguistas.

Jis gali užgimti su prigimtomis ligomis ir įvairiais kūniškais trukumais. Idant kūdikis galėtų gyventi, tai jis turi prisitaikyti prie naujų gyvenimo aplinkybių.

Didelis skaitliūs kūdikių praleidžia kaip pirmasias gyvenimo dienas, taip ir vaikystės laikotarpį be patekimo ligų aukomis. Tačiau, dalis kūdikių pagauna įvairias ligas, kurias, iš priežasties nežinomo geresnio vardo, vadinama vaikų ligomis.

Visų svarbiausioji iš apsigimimo paeinančioji liga yra sifilis. Kartais džiova ir kitokios limpančios ligos paeina iš motinos pusės. Neretai nuo tėvų paeina įvairios kuno ir nervų ligos.

Apsigimusius sifilitiškus kūdikius yra labai lengva pažinti, nes jie išrodo sifilitiškais. Juo jaunesnis kūdikis, tuo liga yra pragaistingsnė iš atžvilgio į gyvenimo ilgumą.

Sifilį galima išgydyti specifiskais vaistais, kurių veikimui gelbsti geras maitas, tytras oras ir geras prižiūrėjimas.

Taip vadinamų vaikų ligų pažinimas ir gydymas nėra lengvas, nes jų priežastys, kovų būdai ir įvairūs apsiereikimai ryškiai skiriasi nuo ligų, apsiereikiančių vėliaus gyvenime.

Mat, sergantieji kūdikiai dar negali daktarui pagelbėti kad jis galėtų prieiti prie teisingo ligos atspėjimo, nes jie neturi geros nuovokos apie skaudėjimą ir neingalėjimą.

Čia dar paminėsime nekurias svarbias vaikų ligas.

Naujai užgimusių kūdikių užtroškimas yra tai niekas kitas, kaip apsiereikimas, kurs paeina del negalėjimo prisitaikyti prie naujų kvėpavimo aplinkybių.

Kita naujai užgimusių kūdikių liga yra tai negalėjimas oro įeiti į plaučius. Tokiame atsitikime kūdikis kankinasi nuo oro trukumo, išrodo pamėlynaves, pulsas ir kvėpavimas išrodo nereguliariškais.

Plaučių uždegimas yra tai liga, kurią labai sunku atspėti kūdikėly, nes jos apsiereikimai daug skiriasi nuo paprastų tos ligos apsiereikimų pas suaugusius. Tą ligą reikia mokėti atskirti nuo plaučių oro triubelių neišsiskėtimo. Tačiau prie atydaus ligos apsiereikimų tėjimo, kaip temperatūros pakilimas, pulso ir kvėpavimo pasigreitėjimas, apsiereikimas tulų ženklų plaučiuose suteikia galimybę ligos išpėjimo.

verčiamas dienraščiu. Redaktoriu bus L. Noreika.

Vilniaus krašto lietuvių mokytojų sąjungos įvyko prad. ir vidur. mokyklų lietuvių mokytojų suvažiavimas aptarimui mokytojų ir mokyklų reikalų.

Vilniaus krašto gyventojai neišpasakytai žiauriai persekiojami. Todel juose jau galutinai pradeda netekti kantrybės. Molodečnė gada užpuolė policijos komendantą ir jam geležinėm lazdom sudaužė galvą. Tarp Suvalkų ir Trakiškių nežinomi asmenys norėjo nuversti bėgū eįsį traukinį. Disnos apskrity apšaudytas keleivinis traukinis, kuriuo važiuavo Vilnius politinės policijos viršininkas, pasižymėjęs žvėrišku žiaurumu.

Taip Vilnijos gyventojai elgiasi dabar. Na, o ką jie padarė, kuomet juose visiškai kan-

tybės pristokuos, tai tik ateitis galės parodyti.

Kas geležimi kovoja, prieš tą tuo pačiu įrankiu atsikovoja. Komunistai ir gi Amerikos lietuvių jaunųjų likimu „rupinasi“. „Laisvė“ įsteigė jaunuosiams kempelį — „With the Children of the Workers“. Gaila tik, kad tas kempelis atsi- duoda grynai komunizmui ir anglių kalboje vedamas.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbt, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

AR JAU TURIT?

Ar jau turit savo mieste Jaunuolių Skyrių prie SLA. kuopos? Jei taip, tai labai gerai. Bet patys prie jo priklausydami, pasistengkit ir kitus lietuvius-jaunuolius prie jo prikalbinti ir prirašyti. Darbuokitės, idant jūsų skyrius išaugtų skaitlingu ir naudingu netik jums patiems, bet ir visiems Amerikos lietuviams. Jei tokio skyriaus jūsų mieste dar nėra, pasistengkit jį kogleičiausia suorganizuoti. Tuo reikalu kreipkitės prie jūsų mieste esamos kuopos valdybos ar šiaip gerų darbuotojų. Jie jums pagelbės šitą skyrių suorganizuoti.

Ar jau turit savo mieste lietuvių kalbos mokyklą? Jei taip, tai labai smagu girdėti. Bet jei dar neturite — pasistengkit ją suorganizuoti. Ji jums begaliniai reikalinga. Lietuvių kalbos mokykloje jūs išmoksit savo tėvų kalbą, kuo didžiosis jūsų tėvai, visi lietuviai ir jums patiems bus smagu, jog žinote daugiau negu pirmiau žinojote.

Vaikai tų miestų, kur randasi jaunuolių skyrius prie SLA. kuopos ir kur yra lietuvių kalbos mokykla, labai patenkinti.

Jūs ir gi busit patenkinti. Tik pasidaruokit, idant tokias įstaigas turėtumėt.

RĄSYKIT „JAUNIMO KELIAMS“.

Mokančius rašyti gražias apysakas, eiles ir straipsnelius, prašome neužmiršti, kad jūs dabar jau turite savo organą „J. K.“ ir jūsų pareiga yra jame bendradarbiauti. Mums būtų pageidaujama straipsneliai įvairiomis tėmomis. Svarbiausia gi būtų pageidaujama: Ką aš veiksiu užaugęs? Kokia mokslo šaka man labiausia patinka. Ar reikia Amerikoje augusiems jaunuoliams pasilaukti prie lietuvių? Ar reikalinga Amerikoje augusiam jaunimui mokėti lietuviškai? Ar reikia organizuoti jaunimą prie SLA? Ar reikia Amerikoje augusiems jaunuoliams palaikyti lietuvių kalbos mokyklą? Kodėl Amerikoje augęs jaunimas daugiau linksta prie amerikonių? Kokie raštai labiausiai pageidaujami „Jaunimo Keliuose“ ir tt.

Šitos temos yra labai svarbios. Butų gerai, kad pats jaunimas savo nuomonės apie tai tartų. Todėl, kurie galite rašyti, meldžiame savo mintis pareikšti. Jas mielai sunaudosime „J. K.“

Didelio Žmogaus Gimtadienis

Lapkričio 23 d., 1926 m. buvo labai minėtina lietuvių tautoje diena. Tą dieną minėta 75 metų gimtadienis vieno didelio Lietuvos žmogaus. Tuomi žmogumi yra Dr. Jonas Basanavičius. Visoj Lietuvoj ir daugely lietuvių išseivijos kolonijose tą dieną rengta prakalbos, pasikaitos bei šiaip vakarėliai. Visur kalbėta apie Dr. Basanavičių.

Kuomi gi yra tasai Basanavičius?

Ne visiems jaunuoliams tai žinoma. Basanavičius yra vienu seniausių ir kilniausių lietuvių darbuotojų. Štai kodėl jį žmonės taip gerbia ir jo gimtadienį mini.

Virš 20 metų atgal Lietuvoje nebuvo spaudos, tai yra nevalia buvo lietuvių kalba spausdinti laikraščiai ar knygos. Tuomet lietuvių tauta valdė rusai. Tie valdonai buvo begalo žiaurūs. Jie labai savo pavaldinius-lietuvius spaudė ir persekiojo. Ne tik apie spaudą, bet ir

laisvę tuomet Lietuvoje nebuvo galima kalbėti. Berniukus ir mergaites rusų mokyklose mokė tik rusiškai ir vertė juos savo tėvų kalbą užmiršti.

Tokioj padėty lietuviams buvo labai sunku gyventi. Jie, mat, kaip ir visi žmonės norėjo savo kalbą kalbėti, norėjo savus laikraščius turėti. Basanavičius buvo pirmu žmogumi, kuris sumanė ir pradėjo leisti pirmą lietuvių kalbą laikraštį. To laikraščio vardas „Aušra“. Pradėjus leisti minimą laikraštį, ir kiti lietuviai prisidėjo. Visi jie rašė ir reikėdė norą, idant Lietuva būtų suteikta spauda, idant kuomet nors ir mūsų tauta būtų laisva.

Tas obalsis žmonėse prigijo. Žmonės, pagaliau, sukilo, pradėjo reikalauti spaudos. Tokiu būdu 1904 m. jau gauta spauda, o dar kiek laiko praslinkus, praėjus pasauliniam karui, Lietuva ir laisvę sau įsigijo.

Kadangi šito darbo pirmuoju darbuotoju buvo Dr. Basanavičius, todėl visa lietuvių tauta jį už tai ir gerbia. Jam dar gyvam esant Kaune pastatyta gražus paminklas. Apie Dr. Basanavičių yra parašyta daug raštų. Laikraščiai apie jį dažnai parašo. Jis dar gyvas. Gyvena Vilniuje, kuris dabar užimtas lenkų, bet priklauso lietuviams.

Nors Dr. Basanavičius jau senas, turi 75 metus, bet jis ir dabar dar lietuviams darbuojasi: rašo ir laikraščius, renka Lietuvos istorijai raštus.

Dr. Basanavičius labai myli lietuvius. Jis visą gyvenimą dėl savo tautos žmonių labo dirbo. Dirba jis ir dabar.

Matot, jaunieji skaitytojai, koks kilnus tasai Dr. Basanavičius yra.

O tai geras pavyzdys visiems. Kiekvieno žmogaus pareiga yra ką nors gero gyvenime nuveikti, taip, kaip Dr. Basanavičius nuveikė.

Todėl dar jauniems esant, reikia prie to rengtis: mokytis, lavintis, o vėliau dirbti savo žmonių labui.

P. B.

Liutas ir Žmogus

Liaudies pasaka.

Augino liutas sunų. Užaugino didelį ir išmokė. „Dabar, vaikelį“, sako tėvas, „jau tu užaugintas ir išmokytas, o esi toks stiprus, kad nė jokie žvėries nebijosi. Bet saugokis žmogaus.“

Liutukas galvojo sau vienas: „Kas jis būtų per vienas, tas žmogus kad jo liepė saugotis? Tik aš eisiu jo paieškot, bene kur nors pamatysiu.“

Išėjo ir eina pagiriui, žmogaus ieškodamas. Ogi štai ir atvažiuoja žmogus, vežimą malkų prisikroves. Bet kai tik pamatė liutą, tai ir nudumė į girią. Liutukas priėjo prie arklių, apžiūrėjo juos ir klausia: „Kas čia jus taip apipainiojo?“ — „Žmogus“, atsakė arkliai.

Liutukas nuėjo sau tolyn, galvodamas: „Kas gi jis būtų tas žmogus, kad jis gali taip padaryti?“

Netoli kitas žmogus, pasijungęs jaučius, arė dirvą. Liutukas eina į tą artoją. Bet šis, pamatęs liutą, paliko jaučius ir viską ir pabėgo. Priėjęs prie jaučių, liutukas klausia: „O kas gi jus taip apkalė pagaliais?“ — „Žmogus“, atsakė jaučiai.

„Kur gi jis yra tasai žmogus?“ — „Mes nežinom, kur jis nuėjo.“

Liutukas pasitraukė ir vėl nuėjo savo keliais. Bet vis jam iš galvos neišėjo žmogus: jis butinai norėjo jį pamatyti.

Eina per girią — žmogus ažuolus skaldo. Eina įsai artyn. O žmogus pasilenkęs jo nė nematė, tik

žiuri, kad jau liutas po nosia. „Dieve padėk!“ sako liutukas. „Dėkui!“ vos ištarė žmogus. „O kas tu per vienas?“ klausia liutukas. „Žmogus“, atsako tas. „Ahaa, tai tu žmogus! Štai koks tu besas! Nagi, žmogau, eiva mudu imtis.“

Žmogus tik išvertė akis, bet susigriebęs sako: „Atsiprašau, aš dabar labai neturiu laiko: turiu perskelt šitą ažuolą. Jeigu nenori ilgai laukti, eik šen, padėsi perskelti ažuolą, tai tuojaus galėsi kibtis.“ — „Gerai“, sako liutukas, „skelki-va“. O tasai žmogus jau buvo gero-kai tą ažuolą iškėlęs. „Tu dabar“, sako įsai liutukui, „plėšk, o aš pamušiu.“ Liutukas tuojaus sukišo savo letenas į plyšį ir plėšia, o žmogus tuo tarpu pokšt, pokšt, išmušė kilius, plyšys susiėmė ir suspaudė liutukui letenas. Liutukas pradėjo šaukti. „Plėšk!“ sako žmogus: „Ko išsišiepei?“ — „Oi, oi! negaliu!“ rėkia liutas. O žmogus tuo tarpu šalia plėškina kilius, kitą plyšį pasidaręs. Liutukui dar smarkiau suėmė letenas. „E tu žiopy!“ sako žmogus: „Kaip tu eisi su manim imtis, kad savo letenų iš plyšio nevalioji ištraukti?“ Paskui, pasikirtęs šmaikštų ažiuliuką, ėmė skalbti liutui per šonus: „Nesipainiok man po akių, parše, kad toks menkas esi!“

Ir paėmęs vėl sukalė kilius, kaip pirmiau buvo, ir paleido liutuką. Tas saldžiai atsiduso ir pabėgo.

Parsivilkio liutelis į urvą ir gulį, serga, vos tik gyvas dribso. Parėjęs tėvas klausia: „Kas tau yra, vaikel? Ar sergi?“ — „Sergu“. — „Bene žmogų matei?“ — „Oi, mačiau“, sudejavo liutukas, „ir daugiau jau nenoriu jo matyti.“

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

PATERSON, N. J.

Mūsų Jaunuolių SLA. 345 kuopelė, nors dar yra jaunutė, bet matosi jaunuoliuose kulta dvasia, stipri energija ir pasirižimas veikti, rengti gražius pasilinksminimo vakarėlius, kad patraukti vietos jaunuolius prie savo grupelės.

Viršų minėta jaunuolių kuopelė, sausio 7 d. turėjo viešą vakarėlį. Ir netik kad buvo laisva įžanga, bet mūsų jaunuolės pasiankėjo patarnauti publikai veltui suteikiant užkandžių.

Gi užkandus ir pašokus keletą sukinių, jaunuolių kuopelės pirmininkas, pilnas energijos ir sumanus jaunuolis — A. Gustus (taitis) paprašė p. Sakatauską ir J. Simanavičių šiek tiek pakalbėti iš jaunuolių judėjimo, ką minėti SLA. darbuotojai ir padarė.

Pirm pradedant virš minėta vakarėlių, jaunuolių kuopelė atlaikė savo mitingą ir tarp ko kito nutarė ir pasirinko sau už generalį patarėją p. Sakatauską, kuris lankysis į jaunuolių kuopelės susirinkimus ir suteiks organizatyviame bei SLA. reikaluose jaunuoliams patarimus.

Taciaus mes SLA. 101 kuopos darbuotojai — seniai — tikime, kad mūsų jaunuolių kuopelė pralenks mus visame kame, turėdami tokius prakilnius veikėjus, kaip tai: Antanas Gustus — jo brolis ir sesutė — panelė Ripneriūtė, panelė Jaskevičiūtė, Ambroziūtė, J. Malinauskas ir kiti. Jie pilni energijos ir sumanumo, trumpoj ateity išauklės minėtą kuopelę į skaitlingą jaunuolių būrį.

Bet mes, senieji, privalome aiškinti savo jaunuoliams naudingumą prigulėti prie mūsų prakilnios organizacijos — SLA., auklėti juos tautos dvasioje ir skieptinti į jaunuolių širdis prakilnius pirmeiviskus idėjas!

P. Sakat.

LAWRENCE, MASS.

Mūsų mieste yra gana daug ir gražaus jaunimo. Tik labai gaila, kad jis mažai rupinasi apie šioj-tokj veikimą. Bet kad galinčių veikti yra, aš nesiginčiu. Tokių jaunuolių pas mus gali atsirasti. Bėda tik tame, jog nėra kam pasidaruoti ir tokius jaunuolius pritraukti prie darbo. Mūsų inteligentai arba darbuotojai šiuo reikalu nieko neveikia. Vienok mes nenuštojam vilties. Mes tikime, kaip tik pas mus atvyks SLA. centro organizatorius, čia bus galima suorganizuoti nemažą jaunuolių kuopelę. Mes organizatoriaus labai laukiame.

Lawrencietis.

Baisus Vaiduoklis

Vertė Leonas Vitkauskas.

(Užbaiga)

IV.

Nuo priekalniuko, kaip ant delno, matėsi Smirnovų sodyba. Bet nuo priekalniuko taipgi aiškiai buvo matomos ir kapinės. Jos šlijo prie kelio dešinėj pusvarsty nuo sodybos, o paskotinėji jų kapeliai beveik ėjo į Smirnovų sodną.

Mėnuliui šviečiant, juodomis kupetomis rodėsi medžiai. Tarpe jų aiškiai tam-sėjo pasiau užpustyti kryžiai... Didžiulis pirklių Krasilnikovų rusis pavidale senoviškos koplyčios kilo virš kapinių, ir lange nurgėjo paslaptinga ugnelė negestamos lempeles.

Keistu šalčiuku patraukė į sielą nuo to vaizdo. Atsiminė kodėl tai Vladuko pasakojimas apie Obervilio vaiduoklį, ir aš prieš norą suretinau žingsnį. Vladukas taipgi.

Linksmas upas nyko laipsniškai, plovesi, žiūrint mūsų artinimosi prie kapinių. Ir vis aiškiau piešėsi mano vaizduotėj Obervilio vaiduoklis, gambiai apipieštas Vladuko. Koks tai baugus smalsumas, kankinantis ir išgąstingas, ėmė užvaldyti mane: norėjosi sužinoti pabaigą pasakojimo apie vaiduoklį. Aš kovojau su tuo noru, beveik šaldamas į ledą iš baimės, bet nieko negalėjau paveikti su savim. Beveik prie pat kapinių neišlaikiau:

— O kas buvo su Obervilio vaiduokliu, Vladukai? — beveik šnabždėsiu prašukč-dėjau aš.

Vladukas švistelėjo į mane laukinį žvilgsnį. Pas jį tarkstėlėjo dantys — nuo šalčio, ar baimės, nebuvo galima suprasti.

— Tu... Tu... Sukvailiojai, ar ką? — išsigandusiai sušnabždėjo jis ir sustojo.

Pirmieji kapeliai buvo už kelių žingsnių. Kaip tai sunku buvo išsidrąsinti peržengti jų ribą.

— Na, ką gi, mes visą naktį čia stovėsime? — ėmė pykti Vladukas. — Nejaugi pasuksime atgal?

Kapinių vidury kilo niurus Krasilnikovų rusis. Mano manymu, įsai pilnai tiko buvimui Obervilio vaiduoklio. Lempeles užnikė rodėsi žaliu spinduliu akies kemo.

— E, tu, o dar indijonų vadas, — įgylė Vladukas. — Boba tu, tai ir viskas. Eikim greičiau. Juk dabar dar nėra 11 valandų...

Bet ir jis pats neparodė ypatingos drąsos. Ir dargi pasielgė toli gražu neindijoniškai, išėjęs į tolimą kelionę. Bent, aš nebuvau skaitęs, kad indijonai žegnotusi ir šnabždėtų:

— Tepriskels Dievas ir subirės priešai jo.

Mes ne ėjome, o bėgome pro šalį kapinių. Bėgome, o baugus jausmas tirštėjo krutinėj, lyg mus vijosi kas tai nematomas ir galėjo sugriebti kiekvieną valandėlę, vos mes sulaukysim bėgimą.

— Nesidairyk, Lieni, — šnabždėjo man bėgdamas Vladukas, bet sunku buvo nesidairyti: visoks šešėlis, visoks krapšdėsys tarpe kapų vertė dairytis ir skubiau bėgti.

Plekšnėjimas gelžies, pasigirdęs šale Krasilnikovų rusio, ledine vylėčia perdiegė smagenis. Kojos mano, kaip sloguty, prispylė švino ir priaugo prie kelio. Vladukas sugriebė mane už rankos, ir aš pajutau, jog ranka jo drebėjo.

— K... kas tai? — užklausė jis.

Aš neatsakiau. Aš įsisirbiau sustiklėjusiu nejudomu žvilgsniu į baisųjį rusį. Žiūrėjau ir laukiau didelės baimės.

Plekšnėjimas pasikartojo: kas tai braižėsi į geležį... Ir juodas šešėlis justelėjo ties siena... Aš aiškiai apžiūrėjau jį gūrus, panašus į susilenkusį, užsislėpusį žmogų. Ir gūrus tasrį judėjo.

Mes abu sušukome ir puolėme iš vietos. Įygg galinga keno tai jėga nuvijo mus: mes pasileidome bėgti, nematydami nė kelio, nė kapinių, nė medžių...

Štai, štai, rodėsi, geležiniai nagai įsis-meigs į nugarą, ir širdis šalo iš išgąščio.

Aš neatsimenu, kaip mes atbėgome iki Smirnovų sodybos, kaip išbriovėme į namus. Atsimenu tik tai būrį pasirėdžiusių

žmonių, apstojusių mus ir stengusių išspauti iš mūsų nors vieną žodį.

Paskui...

Malonumo mes negavome jokio. Mus atšildė, prigirdė arbata ir paguldė į patalą tolimame namo kambary. Škarletinos prakeiksmas, pasirodė, buvo ant mūsų ir čia: mes neturėjome teisės bendrauti su vienmečiais.

Vaiduoklis pakinėse?

Jo visu būriu nuėjo ieškoti Smirnovų svečiai ir rado.

Geležiniu Obervilio vaiduokliu pasirodė kaimietis Antipas iš Emeljaninės. Jisai ėjo į svečius pas brolių, tarnavusių arklininku pas Smirnovus, bet išgėrė liekamą. Kely jis privargo, ir Antipas nutarė pailsėti ant laiptelių Krasilnikovų rusio. Atsisėsti atsisėdo, o atsikelti negalėjo: rankos jo ir plekšnojio pinučių geležimi, veltui bandydamos pakelti ištįžusį dulųjį kūną.

Ar netiesa, visa taip paprastai?

Bet aš nepatariu jums pergyventi to, ką perjautėme mes tuomet pas kapines.

Pagaliam, neverta pergyventi ir to, kas buvo kitą dieną, kuomet mus pristatė namo...

Tai buvo ir nelinksma, ir skaudu: Aleksandras, Levo sunus, turėjo žiaurų budą.

VARNAS SODE.

Lekia varnas per sodelį, —
Čiulba ulba ten paukšteliai, —
Varnas tupia į medelį,
Žiuri koki ten pulkeliai.

Volungės, strazdai ten žvilga,
Laisvę garbina per dieną,
Vyšnios, bliumai, grušios mirga,
Ten vašina jie kiekvieną.

Krankia varnas — nieks neklauso,
Lesas, kerta vyšnią rausvą —
Gal mėsa ar lašas kraujo? —
Varnui reikia mušio lauko.

Skamba dainos kuograziausios, —
Varnas nor savaip giedoti,
Sirpsta uogos kuogardžiausios, —
Žuvusius skaniau lesnoti.

Juodas varnas ruščiai krankia,
Žalio sodo jis nekenčia,
Jam nemiela paukščių tarpe,
Kara, marą jis vien švenčia.

Varnas šaukias šiaurės vėjus,
Kad sodelį nuplūkyti,
Paukštelius kaip piktadėjus
Iš sodelio lauk išvyti.

Staugia vėjai, lapai bįra,
Paukštužėliai skubin, lekia,
Tvoros braška, audros kila, —
Medžiai likos kaip apdege.

Varnas vėl į sodą grįžta,
Džiaugias, krankia, pina lizdą,
Prasiveisiąs vėl pranyksta,
Kaip ledai šalti nutirpsta.

Observer.

ŠYPSNYS.

Žavi sielą dar viena
Vėlyva rudens diena
Saulės šypsnio dovana.

Giedras spindulio šypsnys,
Lėtas, šiltas bučiny
Skausmą laime sumainys.

Sieloj gera ir glaudu:
Švelnučių tyliu aidu
Dainą pamiršą randu.

Ghosto veidą spinduliai,
O viduj giliai, giliai
Gieda ilgesys tyliai.

Erdvė saulės kupina —
Laimės šypsnio dovana —
Ir daina, daina, daina...

Putinas.

(„Vainikai“)

S. L. A. REIKALAI

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

WORCESTER, MASS.

SLA. 318 Kp. Vakariene.

Visi iki šiol SLA. 318 kuopos parengimai buvo pasekmingi, bet šis paskutinis, sausio 23, buvo už visus pasekmingiausias. Bilietų iš anksto buvo parduota šimtas, bet į vakariene suėjo virš dviejų šimtų žmonių, taip, kad visai ankšta buvo neperdideliame Aušrelės kambary. Laimė tik, kad namo savininkas leidė vartot šalimais esantį tuščią kambarį. Prie stalų prisijungė sodint svečius iš trijų atvejų. Gaspadinės visiems gražiai patarnavo ir visi buvo patenkinti.

Laike vakariene buvo pildomas programos, kurį vedė kuopos vice-pirmininkė p-lė J. Rankytė. Programoje dalyvavo: pianistė p-lė V. Paltanavičaitė, dainininkė p-lė J. Mitrikaitė, smuikininkas Šilanskutis su p. Pigaga, grupė Aušrelės dainininkų, Aušrelės mažoji orkestra, šokikė Balukoniūtė ir grupė aušreliečių, kurie pasoko pas d'espagne ir lietuviškai „two-step“. Kalbėtojai buvo advokatas I. Barkus, adv. F. J. Bublys, pirm. A. Kriaučiūlis ir kiti atvykę iš Clevelando žymūs veikėjai p. B. Mingilas.

Maistas ir medžiaga vakarienei buvo visa sudovanota, dėka pastangoms biznierių, kuopos narių — pp. Kriaučiūlio, Kraskinsko, Dvorecko, Zurlio, Rudnicko-Vaitiekiaus ir Glavicko. Gauta nemažai dalykų ir iš biznierių, kurie ne kuopos nariais, kaip tai: pp. Gaidys, Duda, Stalaukas, Dėdinas ir kiti. Ačiū jų dovanoms ir pasisekimu gauta daug reikmenų iš wholesale'ų, vakariene parengimas beveik nieko nekainavo. Tas padarė galimū kuopai įgyt apie \$100 gryno pelno.

Galutinai vakarienei priuodsimui užvis sunkiausia darbo veikiančioji komisija. Darbščios moterys, p. Laurinaitienė, Lendraitienė, Montvilienė ir Stepšienė, dirbo per visą savaitę. Jos taisė valgius, rėdė kambarį, kepė krustus, šutinokopustus, virė dešras, taisė stalus ir paskiau pačios prie stalų patarnavo. Jų darbas turėtų būti labai brangiai įvertinamas. Kuopai pridėti išreikšt kuosirdingausi aceria ir pagarbą joms. Tokios moterys tai „auksas“.

Jos dalyvauja visame kuopos veikime ir neduoda kitiems apsnust. Retai kuriai draugijai pasitaiko laimė turėti taip pasišventusias organizacijai moteris, kaip mes. Užtat kuopa didžiulias ir brangias šias nases ir jų darbą. Beje, prie veikiančios komisijos priklauso ir vyrai p. Janušonis, Bernotavičius ir Rauletis, kurie ir nemaža prisidėjo prie ruošimo darbo.

Tokiose vakariene malonu dalyvaut. Viskas taip gražiai, maloniai praėjo. Publika visu kuom patenkinta. Kuopai ir gerai: liko gražaus pelno, o prie to įsigijo keletą naujų narių.

SLA 318 Kp. Koresp.

LOS ANGELES, CALIF.

SLA. 75 Kp. Darbuotė.

Sausio 5 d. laikytame metiniame susirinkime SLA. 75 kp. tapo nutarta atspausdinti tam tikras agitacijos blankas reikale padauginimo kuopos narių. Blankose bus nurodoma svarba ir nauda SLA. ir kad prie jo turėtų prisijungti kožnas lietuvis ir lietuviutė, nes SLA. yra svarbiausia, naudingiausia ir didžiausia organizacija lietuvių tautai.

Vėliaus pasirodė, jog 75 kp. SLA. turi 66 narius. Tad aišku, jog mūsų nariai nemiega,

nes taip mažai lietuviams apgyventoj kolonijoj turėt toks skaičius narių, tai reikia truso. Tikimės šiais metais kuopą padauginti iki 100 narių.

Po tam buvo renkami kuopos viršininkai. Išrinkta: pirmininku A. Bitautas, vice pirm. F. Šaulis, fin. raštininku K. Liubinas, protokolą rašt. J. J. Papis, išdininku P. Rufas.

Sausio 15 d. įvyko balius 75 kuopos. Buvo gana skaitlingas ir linksmas. Kiek pelno liko dar nesužinota.

J. Petrauskas,
SLA. 75 Kp. Koresp.

HARTFORD, CONN.

SLA. 124 kuopos pirmutinis susirinkimas 1927 m. įvyko sausio 9 d., 2 val. po pietų, Y. M. C. A. Svetainėje, kurį vedė naujoji valdyba.

Atsidarius susirinkimui ir atnaujinus pradinis formolus, tuoj ėmės už naujų darbų. Pirmiausia svarstė SLA. reikalus. Nutarta susižinoti su centro organizatorium, „Tėvynės“ red., ponu Vitaičiu ar jis važiuos po Conn. valstiją su SLA. kuopų maršrutu. Mūsų kuopa žada surengti jam prakalbą jei jis lankysis mūsų apylinkė.

Svarstant kuopos reikalus, i-nešta, kad paėmus lietuvių parką del pikniko ateinančiai vasarai. Bet tai palikta ant toliaus.

Vėliaus išduotas senos valdybos raportas. B. Videikis, fin. rašt. ir organizatorius išdavė įdomiausią raportą. Jo raportas nurodė, kad kuopoj ne buvo išbraukimų ir mirčių 1926 metuose, ir kaip organizatorius prirašė 17 narių. Dabar mūsų kuopoj randasi virš 100 narių.

Kaip raportas organizatoriaus parodo, tai mūsų kuopa gerai auga. Šiame susirinkime prisirašė du nauji narių; taipgi į mūsų kuopą persikėlė p. J. Sekys iš Lawrence, Mass. Dabar mūsų kuopoj randasi ir keletas jaunuočių, bet kad dar būtų daugiau, tai būtų geriau. Budamas pats jaunuočių, aš kviečiu viso Hartfordo ir apylinkės jaunimą prisirašyti prie SLA. 124 kuopos.

Kiek laiko atgal patiko nelaimė vieną mūsų narių, J. Grybą. Važiuojant automobilis paslydo ir apsisvertė. Ranka nulausė. Dabar jau sveiksta.

SLA. 124 kuopos balius įvyko 22 d. sausio. Balius buvo pasekmingas ir vienas iš didžiausių ir puikiausių kada dar Hartforde buvo. Svetainė buvo pilna žmonių. Matyt kuopai bus gražaus pelno. Visi dalyvavę šiame vakarėly smagiai pasišoko ir pasilinksmino. Jaunimui buvo daug ir iš jų buvo rinkta gražiausia pora, gražiūrai p. Janušonis, Bernotavičius ir Rauletis, kurie ir nemaža prisidėjo prie ruošimo darbo.

Sekanti buvo nuspresti publikos rankų plovimu. Gražiausia pora — panelė A. Gaskiukė — J. Januševičiukas; gražiūlė — panelė E. Vaitekuniūtė; charistikė — panelė B. Gudaičiūtė. Minėtos ypatos už tai gavo dovanų, po dėžutę saldinių.

Šitas balius teikia gero uopai rengti ir daugiau panašių parengimų.

J. Januševičiukas,
124 kp. korespon.

DAYTON, OHIO.

Pranešimas apie darbus. Kadangi SLA. nariai kreipiasi laisvais iš kitų kolonijų, klausdami apie darbus ir kaip dirbti ar blogai čia dirbama, tai atsakau visiems per organą „Tėvynę“. Dabartiniu laiku dirbtuvės dar neatsipeikėjo iš po švenčių, bet yra vilties, kad pavasario pradžės gana gerai dirbti ir, žinoma, tada bus lengviau nau-

jiems atvažius gauti užsiėmimas.

Daytone darbai, didžiojoje, yra mašinistų. Paprastiems darbininkams nepergeriausia, ir paprastas darbus daugiausiai dirba ir gauna juodukai. Svarbiausios dirbtuvės: 1) Cash National Register; dirba apie dešimt tukstančių. 2) Delco Light Co.; dirba apie keturi tukstančiai, ir kai atidarys naujus fabrikus, ketina padidinti skaitlių iki dvilykos tukstančių. 3) Delco darbininkų dirba apie trys tukstančiai. Viršų kalbamose fabrikuose lietuvių mažai dirba. Mat tos dirbtuvės nori lavinti mašinistų, o lietuvių nėra tokie amatininkai, išskiriant kelis, tai jie dirba kitose dirbtuvėse paprastus darbus.

J. A. Urbanas,
534 Mich. Ave., Dayton, Ohio.

RACINE, WIS.

Didelis Koncertas.

Bendrai yra ruošiamas dviejų kolonijų turinigas Kenosha ir Racine lietuvių koncertas, kuris įvyks vasario 13 d., 3 val. po pietų, Turners Hall, Racine, Wis. Programą pildys „Dailės Ratelio“ Choras, prisidės ir vietiniai dainininkai. Ant galo šokiai ir vakariene. Beje, laike šokių, 9 val. vakare, bus leidžiama išlaimėjimui Lietuvos Albumas. Kurie turite tiketus, prašome susirinkti, matysime kuriems teks laimė.

Sirdingai kviečiame visus apylinkių miestelių lietuvių atvykti į tą didelį rupestingai ruošiamą koncertą.

M. Kasparaitis.

PLAINSVILLE, PA.

SLA. 72-ros Kp. Nauja Valdyba. Pirm. J. Audzavičius, vice pirm. A. Bieliauskas, fin. rašt. V. Martinkus, užrašų rašt. J. Audzavičius, Jr., P. Radzvilavičius, org. M. Sakalinskas, ligonių lankytojai: M. Audzavičius ir J. Radzvilavičius, Jr.

PITTSBURGH, PA.

SLA. 7 Kp. Darbuotė.

SLA. 7 kp. iš praėjusių metų veikimo ir pažangos daug pasididžiuoti negali. Nors per pasidarbavimą energingo kuopos organizatoriaus, J. Šimukonio, kuopa paaugo, nes per metus prirašyta narių į suaugusių skyrių 20, į vaikų 17, tačiau sprendžiant sulig aplinkybių, ta skaitlinė naujų narių permaža.

Blogas apsiereikimas kuopoje, kad nariai nelanko susirinkimus, per tai ir agitacija sumatėžusi ir nariai nutolsta nuo svarbiųjų organizacijos reikalų žinojimo. Pavyzdin: nekurie nariai dar to nežino (ar ne nori žinoti), kad ligoje pašalpa nemokama už pirmą savaitę sirvimo ir už nedėdienius. Tuli nariai kaltina kuopos viršininkus už tokią tvarką, tartum jie nežino, kad šiais metais mūsų kuopelė dikčiai paaugės, nes dabar turime veiklių darbuotojų, kurie nėra abejonės, dirbs SLA. labui.

Sausio 22 d., 1927 kuopa suėngė teatrą ir šokį. Nusisekė gerai. Pelno liko \$43.85. Tai buvo mūsų kuopos pirmas parengimas.

Už pasidarbavimą padėka priklauso šiems nariams: M. Arminui, K. Grigienėi, A. Trajieriui ir M. Laugevičienėi. Mini asmenys patarnavo svečiams ir pagamino užkandžius. Taipgi širdingas ačiū visiems, kurie mūsų parengimą atsilankė. Negaliu susilaikyti nepareikšęs paėikimo tiems mūsų kuopos nariams, kurie šin parengimą nebuvo tokia:

Įėjus: Susirinkimuose \$2,051.78
Per sekretorių 1,785.75
Per išdininką 961.51
Baliaus pelnas 41.45

Viso — \$4,840.49
I centrą pasiūsta \$4,518.55
Kuopoje pasiliko \$321.94
Įėjus ir išmokėjimai sulig fondų: Apsaugos fondan įėjo \$2,636.16

Išmokėta 6 pomirtinės 2,250.00
Pašalpos fondan įėjo \$1,042.80
Išmok. pašalpa 18 narių \$566.00
N. ir N. Fondan įėjo \$55.00
Pašalpa suteikta 3 nariams \$160.00

Narių kuopa turi: suaugusių 280, vaikų 40.

Kuopos valdyba: V. Petkevičius pirm., S. N. Norkus vice pirm., A. Galinskas finan. sekretorius, Z. Bartusevičius užrašų sekr., J. Kazakevičius išdininkas, J. Sakalauskas ir J. Tamkevičius išdo globėjai, J. Šimukonis organizatorius, Dr. S. Stevens daktaras kvotėjas.

Kuopos susirinkimai yra laiki komi kas antrą nedėdienį mėnesio.

A. Galinskas,
SLA. 7 Kp. Finan. Sekr.

BULPITT, ILL.

SLA. 224 Kp. Apskaita.

I centrą pasiūsta \$1,014.92
Iš centro lig. paš. išmokėta 511.00
Dvi pomirtinės 300.00

Kuopos pinigų centre lieka 203.92

Kuopos išlaidos: Dviems mir. draugams vainikais \$30.00
Baskevičiui pašalpos 5.00

Viso kuopos išlaidų \$96.42
Kuopoj nuo 1 d. sausio, 1926 m. pinigų buvo 209.84

Gruodžio 31, 1926 m. kasoj lieka 125.16

Naujų narių į kuopą 1926 metais prisirašė 3.

Knygų perž. kom.: Ig. Kitrusis, J. J. Poderis, M. Uta, kas.

SAGINAW, MICH.

SLA. 144 Kp. Atskaita.

SLA. 144 kp. susitvėrė balandžio 18 d., 1926. Atskaita už tuos metus yra sekanti:

I centrą iki sausio 1 d. pasiūsta: Apsaugos \$65.18
Pašalpos 59.50
SLA. lėšoms 25.27
Apsaugos įsirašymo 15.00
Lig. pašalpos įsirašymo 10.53
Tautiškiems reikalams 1.40
Našių ir Naši. Fondan 1.80
Už ženkliu 3.00
Už finansų knygą 2.00

Viso i centrą pasiūsta \$183.68
Kuopos ižde yra \$47.45.

Iš centro tuo laiku nepaimta nė vienas centas.

Pavyzdys, kad bėgy devynių mėnesių ši kuopa iš centro nieko nepaėmė. Tuo tarpu prie kuopos prisirašė 10 naujų narių. Todel dabar kuopa turi 19 pilnai užsimokėjusių narių.

Tikimės, kad šiais metais mūsų kuopelė dikčiai paaugės, nes dabar turime veiklių darbuotojų, kurie nėra abejonės, dirbs SLA. labui.

Sausio 22 d., 1927 kuopa suėngė teatrą ir šokį. Nusisekė gerai. Pelno liko \$43.85. Tai buvo mūsų kuopos pirmas parengimas.

Už pasidarbavimą padėka priklauso šiems nariams: M. Arminui, K. Grigienėi, A. Trajieriui ir M. Laugevičienėi. Mini asmenys patarnavo svečiams ir pagamino užkandžius. Taipgi širdingas ačiū visiems, kurie mūsų parengimą atsilankė. Negaliu susilaikyti nepareikšęs paėikimo tiems mūsų kuopos nariams, kurie šin parengimą nebuvo tokia:

Įėjus: Susirinkimuose \$2,051.78
Per sekretorių 1,785.75
Per išdininką 961.51
Baliaus pelnas 41.45

Viso — \$4,840.49
I centrą pasiūsta \$4,518.55
Kuopoje pasiliko \$321.94
Įėjus ir išmokėjimai sulig fondų: Apsaugos fondan įėjo \$2,636.16

Išmokėta 6 pomirtinės 2,250.00
Pašalpos fondan įėjo \$1,042.80
Išmok. pašalpa 18 narių \$566.00
N. ir N. Fondan įėjo \$55.00
Pašalpa suteikta 3 nariams \$160.00

Narių kuopa turi: suaugusių 280, vaikų 40.

Kuopos valdyba: V. Petkevičius pirm., S. N. Norkus vice pirm., A. Galinskas finan. sekretorius, Z. Bartusevičius užrašų sekr., J. Kazakevičius išdininkas, J. Sakalauskas ir J. Tamkevičius išdo globėjai, J. Šimukonis organizatorius, Dr. S. Stevens daktaras kvotėjas.

Kuopos susirinkimai yra laiki komi kas antrą nedėdienį mėnesio.

A. Galinskas,
SLA. 7 Kp. Finan. Sekr.

BULPITT, ILL.

SLA. 224 Kp. Apskaita.

I centrą pasiūsta \$1,014.92

Iš centro lig. paš. išmokėta 511.00

Dvi pomirtinės 300.00

Kuopos pinigų centre lieka 203.92

Kuopos išlaidos: Dviems mir. draugams vainikais \$30.00

Baskevičiui pašalpos 5.00

Viso kuopos išlaidų \$96.42

Kuopoj nuo 1 d. sausio, 1926 m. pinigų buvo 209.84

Gruodžio 31, 1926 m. kasoj lieka 125.16

Naujų narių į kuopą 1926 metais prisirašė 3.

Knygų perž. kom.: Ig. Kitrusis, J. J. Poderis, M. Uta, kas.

SAGINAW, MICH.

SLA. 144 Kp. Atskaita.

SLA. 144 kp. susitvėrė balandžio 18 d., 1926. Atskaita už tuos metus yra sekanti:

I centrą iki sausio 1 d. pasiūsta: Apsaugos \$65.18

Pašalpos 59.50

SLA. lėšoms 25.27

Apsaugos įsirašymo 15.00

Lig. pašalpos įsirašymo 10.53

Tautiškiems reikalams 1.40

Našių ir Naši. Fondan 1.80

Už ženkliu 3.00

Už finansų knygą 2.00

Viso i centrą pasiūsta \$183.68

Kuopos ižde yra \$47.45.

Iš centro tuo laiku nepaimta nė vienas centas.

Pavyzdys, kad bėgy devynių mėnesių ši kuopa iš centro nieko nepaėmė. Tuo tarpu prie kuopos prisirašė 10 naujų narių. Todel dabar kuopa turi 19 pilnai užsimokėjusių narių.

Tikimės, kad šiais metais mūsų kuopelė dikčiai paaugės, nes dabar turime veiklių darbuotojų, kurie nėra abejonės, dirbs SLA. labui.

Sausio 22 d., 1927 kuopa suėngė teatrą ir šokį. Nusisekė gerai. Pelno liko \$43.85. Tai buvo mūsų kuopos pirmas parengimas.

Už pasidarbavimą padėka priklauso šiems nariams: M. Arminui, K. Grigienėi, A. Trajieriui ir M. Laugevičienėi. Mini asmenys patarnavo svečiams ir pagamino užkandžius. Taipgi širdingas ačiū visiems, kurie mūsų parengimą atsilankė. Negaliu susilaikyti nepareikšęs paėikimo tiems mūsų kuopos nariams, kurie šin parengimą nebuvo tokia:

Įėjus: Susirinkimuose \$2,051.78

Per sekretorių 1,785.75

Per išdininką 961.51

Baliaus pelnas 41.45

Viso — \$4,840.49

I centrą pasiūsta \$4,518.55

Kuopoje pasiliko \$321.94

Įėjus ir išmokėjimai sulig fondų: Apsaugos fondan įėjo \$2,636.16

Išmokėta 6 pomirtinės 2,250.00

Pašalpos fondan įėjo \$1,042.80

Išmok. pašalpa 18 narių \$566.00

N. ir N. Fondan įėjo \$55.00

Pašalpa suteikta 3 nariams \$160.00

Narių kuopa turi: suaugusių 280, vaikų 40.

Kuopos valdyba: V. Petkevičius pirm., S. N. Norkus vice pirm., A. Galinskas finan. sekretorius, Z. Bartusevičius užrašų sekr., J. Kazakevičius išdininkas, J. Sakalauskas ir J. Tamkevičius išdo globėjai, J. Šimukonis organizatorius, Dr. S. Stevens daktaras kvotėjas.

Kuopos susirinkimai yra laiki komi kas antrą nedėdienį mėnesio.

A. Galinskas,
SLA. 7 Kp. Finan. Sekr.

BULPITT, ILL.

SLA. 224 Kp. Apskaita.

I centrą pasiūsta \$1,014.92

Iš centro lig. paš. išmokėta 511.00

Dvi pomirtinės 300.00

Kuopos pinigų centre lieka 203.92

Kuopos išlaidos: Dviems mir. draugams vainikais \$30.00

Baskevičiui pašalpos 5.00

Viso kuopos išlaidų \$96.42

Kuopoj nuo 1 d. sausio, 1926 m. pinigų buvo 209.84

Gruodžio 31, 1926 m. kasoj lieka 125.16

Naujų narių į kuopą 1926 metais prisirašė 3.

Knygų perž. kom.: Ig. Kitrusis, J. J. Poderis, M. Uta, kas.

SAGINAW, MICH.

SLA. 144 Kp. Atskaita.

SLA. 144 kp. susitvėrė balandžio 18 d., 1926. Atskaita už tuos metus yra sekanti:

I centrą iki sausio 1 d. pasiūsta: Apsaugos \$65.18

Pašalpos 59.50

SLA. lėšoms 25.27

Apsaugos įsirašymo 15.00

Lig. pašalpos įsirašymo 10.53

Tautiškiems reikalams 1.40

Našių ir Naši. Fondan 1.80

Už ženkliu 3.00

Už finansų knygą 2.00

Viso i centrą pasiūsta \$183.68

stygu orkestra. Šiaip kuopos nariai sugyvena vidutiniai. Kuopa turi narių 169, tame pusmety prisišaršę trys ir persikėlę iš kitų kuopų trys. Išde pinigų yra 107.88.

328 kuopa pilnai užsimokėjusių narių turi 23, bėgy 1926 metų išbraukti 3, persikėlę 2 į kitas kuopas, 7 aplikacijos išpildytos. Pinigų išde randasi \$37.40.

330 kuopa narių turi 19, 2 atsisakę, 1 persikėlę į kitą kuopą. Buvo suruošę vieną pikniką, pelnę \$16.00. Kuopos išde yra \$30.09. 1927 metams šie nariai sudaro valdybą: pirm. Jonas Manelis, vice pirm. Ona Stankuvienė, sekr. J. Zaleskas, išd. Vincas Ručis.

Visi duoti kuopų raportai priimti vienbalsiai.

Bendrai imant 10-to apskrčio šešios kuopos stovi sekamai: narių 412, pinigų išduose \$590.31.

8. Duota skundas ant org. J. Vaicekausko už netiesotą dovano pinigų išgavimą iš 10-to apskrčio izdo. Pagal konkursą tiesotai už 22 narius reikėjo išmokėti \$10.00, o išmokėta \$15, bet kuopa tada ir dabar tvirtina, kad 177 kp. per pirmą pusmetį prirašę 30 narių. Bal-suota už sugrąžinimą \$5.00 atgal į 10-to apskr. izdą 14 balsų, o palikti po senovei 15 balsų. Didžiuma balsų nutarta palikti kaip buvo išmokėta pusmetinio me suvažiavime.

9. Neužbaigti reikalai. Kadangi 177 kuopos buvo apskrčio reikalavime prakalbos su-ruoštos, bet neatvykus kalbėto-jui, vienbalsiai nutarta kuopos išlaidas apmokėti sumoje \$4.35. Apgailestauta, kad pasižadėjęs kalbėtojas negalėjo pribūti.

10. Nauji sumanymai ir nutarimai.

Įnešta sumanymas ruošti pik-niką drauge su 6-tu Chicagos apskrčiu. Pataisymas prie į-nesimo, kad būtų ruošiamas pik-nikas vasarą, liepos ar rugpi-čio mėnesiuose, imant Central ar Four Miles Roads Parkus ir kad būtų leidžiama auksu \$25.00 dovanų išlaimejimo tikietais to-kia pat tvarka kaip praėjais 1926 metais buvo daroma. Pik-niką ruošti vienbalsiai nutarta vienam 10-tam apskrčiui su iš-laimėjimu ir komitetui išrinkti šių kuopų atlikimui to darbo: 100 kp. S. Mockus, 212 kp. F. Povilauskas, 177 kp. V. Staupickas, 328 kp. J. Baukus. Taip gi nutarta pranešti apie šį nu-tarimą 133 kuopai, kad ji pas-kirtų vieną iš savo kp., praneš sekretorius. Visas reikalas su-ruošimui pikniko pilnai pavesta tvarkyti išrinktai komisijai, ap-mokant smulkias išlaidas.

Skaitytas laiškas nuo centro sekretorės, P. Jurgelutės. Laiš-ke praneša, kad centro organi-zatorius, p. S. E. Vitaitis, vasa-rio pradžioje atvyks į Chicagą, tuo pačiu sykiiu paranku 10-to apskrčio kuopoms suruošti org. prakalbų maršrutą. Įnešta, pa-remta ir vienbalsiai nutarta centro org. S. E. Vitaičiui ruoš-ti prakalbų maršrutą visose kuopose. Vienbalsiai nutarta kuopoms iš 10-to apskrčio izdo apmokėti del to prakalbų marš-ruto svetainių ir plakatų iškaš-čius. Surošimas prakalbų marš-ruto pavesta apskrčio valdybai.

Įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta varde apskrčio ruošti parengimą su muzikaliu progra-mu ir šokiais, imant Turners Hall, Racine, Wis. Kuopos iš-pildys programą ir ji remš. Pageidauta tai įvykinti balan-džio ar gegužio mėnesiuose. Vi-sas reikalas pavesta apskrčio valdybai.

Įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta išnešti protesto rezolu-ciją prieš Lietuvos fašistus, į komisiją pagaminti rezoliuciją didžiama balsų išrinkta: A. Kvedaras, J. Marcinkevičius, I. Baubonis, J. Gabartas ir V. Paleckas.

Nutarta padaryti pertrauką 15 minučių kol rezoliucija bus pagaminta.

Po pertraukos pirmininkas A. Pakšys, sukvietęs atstovus, eina toliau dienotvarkės.

Rezoliucijos komisijos vardu A. Kvedaras perskaito rezolu-ciją, kuri vienbalsiai visų atsto-vų patvirtinama ir įsako išrink-tai komisijai varde 10-to apskrčio pasiųsti į Amerikos lietuvių laikraščius ir į Lietuvą patiems fašistams.

Vienbalsiai nutarta mokėti metinę algą sekretoriui, \$10.00 į metus. Įnešta ir paremta, kad būtų aukauta į Moksleivių Fondą \$10.00. Įnešimas didžiomas balsų atmetas.

Nutarta paaukauti N. ir Naš-laičių Fondan \$10.00.

Įnešta, paremta ir didžiomas balsų nutarta apskrčio organi-zatoriui mokėti kelionės tikietai reikale važinėjimo tvėrime nau-jų SLA kuopų. Bet org. pirm važiavimo turi pasitarti su pir-mininku ir sekr.; jiems suti-kus, matant reikalą ir pritarus org. žygiams, tik tokiu būdu org. turės teisę reikalauti už kelionės padarytas išlaidas iš apskrčio atlyginti. Organizato-riui už sutvėrimą naujos kuo-pos, po senovei, bus teikiama dovana \$10.00.

Įnešta, paremta ir nutarta rinkti apskrčio naują valdybą 1927 metams. Del sutrumpini-mo laiko, nutarta balsuoti vie-šai. Statomi šie kandidatai: I. pirmininkus Antanas Pakšys gavo 17 balsų, J. Gabartas 12, vice pirm. Jonas Baukus 16, J. Mačiulis 12, sekretorius Martynas Kasparaitis 17, V. Paleckas 9, išdiniuk Kazys Brazevičius 17, J. Gabartas 11, organizato-rius J. Vaicekauskas 15, Sta-pšys Mockus 12.

Išrinkus, nauja valdyba sudė-jo pažadus dirbti labai apskrčio. Ačiū už išrinkimą.

Vienbalsiai nutarta 10-to ap-skrčio pusmetinį suvažiavimą šaukti South Milwaukee, po priežiūra SLA. 133 kuopos. Apie tą nutarimą 133 kuopai praneš sekr.

Komisija pertikrinus 10-to ap-skrčio knygas iš 1926 metų iš-davė sekantį raportą: Per visus 1926 metus ap-jamų buta ----- \$121.30 Išmokėjimų turėta ----- 121.51 Pradžioje 1926 metų iš-pirmiau buvo izde ----- 258.77 Nedateklus 1926 metų ----- 21

Pradžioje 1927 metų izde pinigų \$258.56

Nutarta šitame metiniame su-važiavime apmokėti šias bilas: 177 kuopos prakalbų iškaščiai ----- \$4.35 J. Kaspučiui už atstovams ženklelius ----- .65 Org. J. Vaicekauskui kelio-nės tikietas ----- 2.00 Vice-pirm. kelionės tikietas 2.00 Izd. K. Brazevičiui smulkios išlaidos ----- .22 212 kp. J. Marcinkevičiui svetainės renda ----- 5.00 Sekr. M. Kasparaičiui visų metų išlaidos ----- 4.90 Auka į Našlių ir Našlių Fondą ----- 10.00 Pirm. A. Pakšiui kelionės tikietas ----- .60

Viso išmokėta \$29.72 Izde pinigų buvo ----- \$258.56 Išmokėta ----- \$29.72

Lieka ----- \$228.84 Suvažiavimas baigtas 2:45 val. po pietų.

Atstovai 212 kuopos kviesda-mi pietauti, draugiškomis pra-kalbėmis baigė šį metinį suva-žiavimą. 10-to apskrčio valdyba: Pirm. Antanas A. Pakšys, Sekr. M. Kasparaitis.

Dešimto apskrčio Sekr. Meti-nis Raportas už 1926 Metus. Gerbiami 12-to metinio suva-žiavimo atstovai! Tenka man prie 10-to apskrčio eiti rašti-

ninko pareigas jau ketvirtas me-tas. Ką iš savo darbuotės atsi-menu čia trumpai pranešiu.

Laikytas praeitų 1926 metų apskrčio metinis suvažiavimas nesišykstėjo apskrčio valdybos darbais apkrauti. Svarbiausi buvo užduotis ruošti pikniką. Tame reikale, kaip ant vietos gyvenantis, apėmiau Midway Parką, vėliau, pasitaręs su pirm. A. Pakšiu, ir kitus darbus vėliau pirmyn. Piknikas įvyko liepos 4 d. Gana gerai pavyko, kaip finansiškai taip ir draugi-jiniai. Nuo to pikniko apskr-čiui gryo pelno liko \$57.37, apart serijų, apie kurias atskirai komisija paaiškina. Prisipažis-tu, pikniko laiku stokavo šio ir to, tas įvyko taip, kad mane draugai apvilė pažadėję tikrai pristatyti, nei patys nepasirodė. Tiek apie pikniką.

Surašiau metinio ir pusmeti-nio suvažiavimų protokolus, po dvi kopijas. Tilpo organe „Tė-vynė“ ir įtraukti į protokolų knygą.

Antra, svarbiausia man ap-skrčio uždėta pareiga, tai kuopoms prakalbų maršrutas. Nesuspėjus maršrutą įvykinti pa-vasary, sutarėm rengti rudeny. Pirm pradėsiant tą darbą vy-kinti, aptarę su pirm. A. Pak-šiu ir pritarus kitiems valdybos nariams, pavestas darbas man kaip raštininkui vykinti gyve-niman. Suradau du kalbėtojus — Antaną Tulį ir Dr. Montvidą, kuriu apsiėmė gan lengvomis sąlygomis 10-tam apskrčiui pa-tarnauti. Pirmutinę kuopą at-siškaukė 100 Racine, Wis. Pra-kalbos įvyko rugsėjo mėnesį ir kuopai davė gerų pasekmių. Po prakalbų kuopa suruošė šoki-us, iš kurių liko pelno. Kalbėjo A. Tulys, kuriam užmokėta su ke-lionės tikietu \$10.00.

Antras atsišaukimas gautas iš Sheboygan 330 kuopos, kuri butinai pageidavo gauti už kal-bėtoją gydytoją, bet nesuradus gydytojo, kuris galėtų važiuoti į Sheboygan, Wis., prakalbos ne įvykintos. Gautas iš Kenosha 212 kp. reikalavimas parupinti kalbėtoją. Prakalbos įvyko lapkr. mėnesį. Kalbėjo Dr. Montvidas, kur aš pats dalyva-vau ir kalbėtojas gerą upą su-keičė publikoje. Kalbėtojai ap-mokėta išlaidos su kelionės ti-kietu taip jau \$10.00.

Iš eilės ketvirta su prašymu kreipėsi Milwaukee 177 kuopa, kuri lapkrčio 26 d. buvo pri-ruošus dirvą prakalbos. Kal-bėtojas tikrai buvo pasižadėjęs ir būtų sakęs prakalbą, jei ne-būtų radusios kliutys, kurios jį sulaukė ir Milwaukee (su gailas-čiu turiu pasakyti) prakalbos ne įvyko ne iš rengėjų taip gi ir ne iš kalbėtojus blogų norų, bet vien pastojų kelią nelaimė. Jei 177 kuopa reikalautų 10-tas apskritis turėtų apmokėti sve-tainės ir plakatų iškaščius.

Paskutinės kuopos gautas rei-kalavimas gauti kalbėtoją S. Milwaukee 133 kp. pirm poros savaičių prieš šį suvažiavimą. Kalbėtoju gavau A. Tulį, kuris šiandien S. Milwaukee 133 kuo-pos parengtam programėly sa-laks prakalbą. Išlaidos kalbė-to-jui bus apmokėtos po šio suva-žiavimo.

Negautas reikalavimas kal-bėtojo iš 328 kuopos, nes ji tu-rėjo suruošus prakalbas pra-džioje 1926 m. ir tuom syk su-ta nauja kuopa 10-tas apskr-tis pasirodė kaip pamotės pris-irdama kuopą padengti kalbė-tojo iškaščius, tur but neturė-jo drąsos kreiptis prie apskrčio su reikalavimu, kad panašiai ne-atstiktų. Daug laiko ėmė ruo-šimas prakalbų maršruto nema-žai ir laisvų suvartota susira-sinėjimui.

Apskrčiui maršruto lėšų pa-sidarė \$20.00 kalbėtojam. Tai tokios pasekmės maršruto.

Dar vienas dalykėlis. Gautas svarbus laiškas iš centro nuo sekretorės, p. Jurgelutės, kuria me išdėsto reikalą centro orga-

nizatoriaus siuntinėjimo, steigti mokyklėles ir organizuoti jau-nuolių kuopas. Pasitarę su pirm., Antanu Pakšiu, priėjom prie išvados, kad šaukti valdy-bos ekstra suvažiavimą bei kuopų valdybų susirinkimus nėra gyvo reikalo; tai bus galima kuopoms išristi ant vietos kuopų susirinkimuose, parašant kuopoms laiškus laikantis jų paduotų klausimų ir prašyti kuopas išsprendus duoti vienokį ar kitokį atsakymą. Kuopoms laišškai parašyti spalio mėnesy. Visos kuopos atsakė; visos cent-ro organizatoriaus siuntinėjime pritarė pasižadėdamos jo dar-buotę remti, išskyrus vieną 177 kuopą, kuri davė neigiamą at-sakymą.

Visais apskrčio reikalais pri-sejo parašyti laišku per pirmą pusmetį 23, per šį antrą 56, viso 79 laišškai ir dešimtis straipsne-lių agitacijai bei pranešimams į „Tėvynę“. Su laiškais ir vi-somis smulkiosiomis išlaidomis, vi-šų metų sudarė suma \$4.30. Prašau apskrčio atlyginti.

Dirbau prie 10-to apskrčio raštininku tris išties metus, esu patyręs gan gerai, kad dar-bo yra nemažai, kuomet dar su-važiavimai užduoda ir kitokių valdybų darbų atlikti. Tuo re-miantis, rekomenduoju, kad šis suvažiavimas raštininkui skirtų algą, taip jau kad būtų apmokama komitetams jei rei-kalauja už jų atliktus darbus.

Be protokolų, surašymo laiškų ir kitokių darbų darbelių ve-du finansų knygoje 10-to ap-skrčio atskaitą.

Abelna sutrauka iš 1926 me-tų finansinio stovio, sekanti: Per visus 1926 m. turėta ----- \$121.20 pajamų ----- \$121.51 Per visus 1926 m. išmokė-jimų ----- \$121.51 Iš 1925 m. izde pinigų ----- \$258.77 Nedateklus 1926 m. ----- 31

Lieka pinigų izde \$258.46

Baigdamas šį savo metinį ra-portą, išstariu atstovams ačiū už išklusimą; jei kam kas nors buvo neaišku, ar ką pamiršau įrašyti, už paklausimą busių dė-kingas. M. Kasparaitis, 10-to apskr. raštinin.

NEKROLOGIJA

CLEVELAND, OHIO.

A. a. V. Jankauskas.

Sausio 4 d. persikyrė su šiuo pasauliu SLA. 14 kuopos narys, V. Jankauskas. Velionis prisirašė prie SLA. 1919 m. Iš Lie-tuvos paėjo iš Vilniaus rėd., Tra-kų apskrčio, Nedzingės vals-čiaus, Dabravolės kaimo. Pa-liko nuliudime moterį ir du su-nu — Vincą ir Petrą, taipgi motiną ir du brolius Lietuvoj ir seserį Amerikoje.

SLA. 14 kp. minėdama velio-nies atmintį paaukojo gražų gė-lių vainiką. Palaidotas 8 d. sausio Kalvarijos kapuose, pa-lydint gana dideliu būriu vel-ionies draugų ir pažįstamų. Palaidotas su bažnytinėmis ape-gomis. Kun Vilkuaitis pasakė gana gražų laidotuviųms pritaikytą pamokslą.

Lai išlisi ramybėje.

V. P. B.

TOLLESTON, IND.

A. a. Juzė Širvinskienė. Velionė persikyrė su šiuo pa-sauliu 5 d. sausio 1927 m. Ta-po palaidota 7 d. sausio, šv. Ka-zimiero kapuose, Chicagoje. Ve-lionė sulaukė 51-nus metus amž. Prigulėjo prie SLA. 284 kuopos per kiek metų. Paliko nuliudi-me vyrą, Franą, 5 sumus ir vieną dukterį, Franą, Vincą, Juozą, Joną, Antaną ir Stasę.

Velionė buvo dabsti moteris. Pergyveno savo gyvenime daug vargų ir bėdų.

Visi draugai, nariai 284 kuo-pos, reiškia jai lengvai išlėtis iš šioje šalyje ir lai buna jai lėn-va šaltoji žemelė!

V. Mikėlonis.

WANAMIE, PA.

A. a. Mikolas Gerulis, SLA.

230 Kp. Narys.

Sausio 12 d. mūsų kuopos na-rių, Mikolą Gerulį, ištiko dedelė nelaimė — užmušė angliakasyk-lose. Velionis šiame darbe iš-dirbo apie 15 metų.

A. a. Mikolas Gerulis palaido-tas Nanticoke, Pa., tautiškuose kapuose. Velionis paliko di-džiausiam nuliudime du pu-broliu, dvi pusseses, ir moterį, kuri su juo jau ilgus laikus ne-gyvena. Sakoma likę ir keturi vaikai.

Iš Lietuvos velionis paėjo iš Suvalkų rėd., Vilkaviškio aps., Alytaus parapijos.

J. Tulickas,

P. S. Norintieji apie jo mirtį daugiau sužinoti. malonėkit kreiptis šiuo antrašu: J. Tulic-ka, Box 57, Wanamie, Pa.

SCHENECTADY, N. Y.

A. a. Antanas Buliauskas, SLA.

205 Kp. Narys.

Velionis su šiuo pasauliu at-siskyrė sausio 8 d. Palaidotas sausio 11 d. Vale kapuose, be bažnytinii apeigų.

Velionis buvo viengungis, ge-ras tautietis, laisvamanis. Pa-liko brolių ir seserį Amerikoje ir keturias seseris Lietuvoje.

Kadangi velionis buvo biznie-rius, tai paliko nemažai turto, kurio didžiausia dalis teko jo broliui, pas kurį sirgo ir mirė.

Iš Lietuvos velionis paėjo iš Kemežų kaimo, Raudeno para-pijos, šiaulių apskrčio.

Velionies sesuo, Marija, reiškia širdingą ačiū visiems velio-nies draugams ir pažįstamiems už aplankymą sergant ir pala-dėjimą į kapus. Ačiūja vi-siems, kurie suteikė puikius gė-lių vainikus.

Vainikų buvo gana daug, taip, kad turėjo atskirtu automobiliu vežti. Automobilių viso į ka-pus važiuo 18. Ant kapų p. A. Gudžinskas pasakė trumpą ir atatinamą prakalbėlę.

Lai buna jam lengva šios ša-lies žemelė.

A. Gudžinskas.

P. S. Norintieji daugiau apie velionį žinoti, malonėkit kreip-tis šiuo adresu: Marė Gutaus-kienė, 207 Market St., Cam-pello, Mass.

NEW KENSINGTON, PA.

A. a. Petras Bernotas.

Po trumpos ir sunkios ligos sausio 19 d., 9-tą valandą iš ry-to, apledo šį vargingą pasaulį a. a. P. Bernotas. Velionis di-deliu nuliudime paliko savo mylimą moterį, vieną sunų 11 metų, vieną dukterį 15 metų, tris podukres, vieną posunį ir vieną savo tikrą brolių, Vincą Bernotą bei daugelį draugų ir pažįstamų.

Iš Lietuvos velionis paėjo iš Kauno Rėdybos, Skaudvilės pa-rapijos, Pavarčių kaimo. Jis buvo pilnai laisvas žmogus nuo visokių bažnytinii tikibinių prietarų. Moteris, prieš pat jo mirtį, norėjo jam pašaukti ku-nigą, tad jis pasakė: „Man ne-reikalingas kunigas.“ Mat jis buvo tikrai laisvas, neveidmai-nys. Bet po jo mirties, jo gim-i-nės pasielgė priešais jo norą — išlydinti iš namų į kapus, pašau-kę lenkišką kunigą ir namus, nu-žydėjo į bažnyčią ir su bažnyti-nėmis apeigos palydėjo į amž-i-nasties gyvenimą.

Velionis prigulėjo į sekamas lietuvių pašalpinės draugija: I SLA., I APLA., I ALPPP. Draugiją ir į anglų Eagsels. Mi-rė turėdamas 44 m. amžiaus. Seniaus jis dirbo anglių ka-sykoj ir buvo stiprus uniijistas ir kovojo už angliakasių reika-lus. Pereitęs 4 metus dirbo APLA. 9-tai kuopai kaip namo prižiūrėtojas. Nors jis buvo sunkaus darbo darbininkas ir visą savo gyvenimo kelią turėjo išklotą vien tik įvairiais „as-triais dygliais“, bet jis buvo labai kantrus ir teisingas žmo-gus. Tad sausio 23 d., nors bu-

vo šalta ir labai lijo, bet susirin-ko beveik visi šios apygardės lietuviai atiduoti jam paskutinį patarnavimą. Į kapus palydėjo 25 pilni automobiliai giminių, draugų ir pažįstamų. Tegul jam bus lengva ilsėtis per amžius šios šalies šaltoj že-mėje.

SLA. 192 Kp. Narys

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Ad. Savickui, Rockford, Ill.—Jūsų korespondencijos nedėsi-me. Apie tai, dalinai, jau kiti rašė. Todel mūsų skaitytojams jūsų žinutė jau nebus svarbi. Prašome, vienok, ateity mus ne-užmiršti, rašyti.

M. Bacevičiui, Roseland, Ill.—Apie jūsų kuopos susirinki-mo įvykius aprašymas tilpo už-praėjus „Tėvynės“ numerį. Jūsų raštelio nedėsimė.

Kuopo Susirinkimai

Buffalo, N. Y. SLA. 304 kuo-pos susirinkimas įvyks 13 d. va-sario, Peterson Svetainė, 237 Sycamore St., 2 val. po pietų. Malonėkite visi nariai dalyvauti susirinkime ir užsimokėti mėne-sinius mokesčius. Neužmirški-te atsivesti ir naujų narių pri-rašyti prie SLA. 304 kuopos.

A. Dielinikaiciūtė — sekr. Montello, Mass. SLA. 17 kp. susirinkimas įvyks 11 d. vasa-rio, 7:30 val. vakare, po num. 113 Ames St., L. A. Kliubo sve-tainė. Visi nariai ir narės ma-lonėkite pribūti ir užsimokėti savo mokesčius. Taipgi šiame su-sirinkime bus renkama kuopos valdyba 1927 metams. Prie-to turime ir kitų reikalų apsva-rstymui. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 17 kuopos.

J. Medžianskas — sekr. Kingston, Pa. SLA. 85 kp. susirinkimas įvyks 13 dieną va-sario, 2 val. po pietų, I. O. O. F. svetainė, po num. 498 Main St. Kviečiami visi nariai ir na-rės butinai dalyvauti susirinki-me ir užsimokėti mėnesinius mokesčius. Atsiveskite ir drau-gus bei drauges prirašyti prie SLA. 85 kuopos.

J. Demikis — sekr. Hartford, Conn. SLA. 124 kuopos susirinkimas įvyks va-sario 13 d., Y. M. C. A. Svetai-nė. Visi nariai pribukite su-sirinkiman. Ateidami atsives-kite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 124 kuopos.

J. Leonavičius.

Paieškojimai

Paieškau Juozo Senkaus, pa-einančio iš Suvalkų rėd., Vilk-a-viško apskr., Keturvalakių pa-vieto, Mockabudžio kaimo. 14 metų atgal gyveno Cumbola, Pa., netoli New Philadelphia. Noriu kad jis pats atsišauktų arba kas žino kur jis gyvena, malonėkite pranešti žemiaus pa-duotu antrašu, už ką busiu dė-kingas.

M. Karmužiūtė-Valentukonienė, 16123 Huntmere Ave., CLEVELAND, OHIO.

Paieškau moteries arba mer-ginos, kuri mylėtų stubos pri-žiūrėjimo darbą. Meldžiu atsi-liepti. Gera užmokestis ir bur-das. Kuri atsišauks tuoj per laišką, kiekvienai prisiųsiu at-sakymą. Adresas: MR. B. M., P. O. Box 386, SOUTH FORK, PA.

Pranešu ir paieškau Petronė-lės Gerulienės, kad jos vyras Motiejus Gerulis angliakasyk-lose tapo užmuštas sausio 12 d., 1927 m. Malonės ji pati ar jos vaikai atsišaukti arba pranešti apie jos gyvenamą antrašą. Yra svarbus reikalas nabašniko rei-kale. Atsišaukit pas A. DAUGELA, 33 S. 3-rd St., Brooklyn, N. Y.

SLA. yra didžiausia lietuvių apdraudos organizacija pasauly.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

DIDELIS BALIUS

Didelį balių rengia SLA. 116 kuopa iš Maltby, Pa. 19 dieną Vasario-Febr., 1927 m., F. Blin-strub Svetainė, 1048 Owen St. Pradžią 7:30 val. vakare. Įžanga moterims 25c., vy-rams 50c.

Visi vietos ir apylinkės lietu-viai ir lietuvaitės kviečiami at-silankyti.

Kviečia Rengėjai.

“DIRVA”

(Eina 12-ti metai)

Populiariškas visuome-nės savaitinis laikraštis talpina mokslo, literatūros ir kitokius gražius, lengvus skaitymui raštus, senoviš-kas pasakas, kokias visi mėgsta skaityti; Lietuvių Liaudies Dainas, kurias vi-si Lietuvoje dainavome jauni budami; plačiai rašo apie Sportą, atsižymėjusius mūsų tautos vyrus, ir tt. Kaina metams \$2. Pama-tymui siunčiame dovanai. Reikalaukiant kopijos tuojau.

„DIRVA“

6820 Superior Ave.
CLEVELAND, OHIO.

Jeigu nenori, kad Tamstos vaikai pamirštų gimtąją lietuvių kalbą, tai pasiskubink užsisakyti gražiusį vai-kų laikraštį

„SAULUTĘ“

DAUGYBĖ PAVEIKSLŲ!

Pasakos, apsakymėliai, eilėraščiai, juokai. Žinutės iš gimtojo krašto ir iš plataus pasaulio. Įvairumėliai. Vaikų darbeliai. Vaikų žaidimai. Užduotiniai ir pramogėliai. Konkur-sai. Patarlės, priežodžiai, mįslės.

Laikraščio kaina Amerikoje: me-tams — 2 dol., pusei metų — 1 dol.

Laikraštis eina 2 kartu per mėnesį. Paveikslus piešia K. Simonis ir kiti dailininkai.

Leidžia „PASAKOS“ Bendrovė. Redaktorius A. GIEDRAITIS.

Adresas: „Saulutės“ Administra-cijai Jurbarkė, LITHUANIA.

Rašo A. B. STRIMAITIS.

Gamtininkai tvirtina, kad kiekvienas gamtoje augmuo, — ypatingai gyvi sutvērīmai, — žymiai atsimaino savo ypātībēmīs kas penki mētai. Žmogus, kaipo civilizuotas gamtos tvārīnis, nuo tū pērmainū nēra līuosas. Jīs mainosi kasdien su laiko bēgiu. Kas kartu gyvena, kiekvienā dienā tū atmainū nepastebi, — taip kaipo kad žiūrētumet jī laikrodj ar besisunkačīā linkui vakarū saulē, negalima pastebēti sunkumos; tik kā protū gali sukontroliuoti bēgantj laikā, nes mētai kai laikrodžio rodyklē rodo valandā po valandos vis vėliau ir vėliau, kaip kad ir saulei tarsi stovint ant vietos pajūti, kad jau nukrypusi vakarū link, nepastebint jos slinkimo.

Tiesą pasakius, saulė nesisuka jau nuo to laiko kaip Kopernikas ir Galileo įrodė mokslu paremtais faktais, kad saulė stovi ant vietos, o žemė ir kiti visatos kūnai sukasi aplink žemę, bet žmonėse ir po šiai dienai paliko tarmė, kad saulė judinasi, nes yra sakoma: „Saulė teka, saulė apsiniaukusi, saulė leidžiasi“. Todėl ir aš liaudies kalba kalbėdamas, sakau jog saulės besisukimo negalima pastebėti, kaip negalima pastebėti ir žmogaus permainingi, jei su kuriuomi žmožu per dienas prieisena kartu gventi. Be to vienok buna atsitikimu, kad pati gamta staigiai padaro ant žmogaus kokią permainą – ligai, paralyžiui, raulėms ar kokioms kitokioms nelaimėms išitikti. Todėl kas to žmogaus dažnai nemato, lengvai pastebi skirtumą jo išvaizdoje. jo apsiėjime, bude ir net halse, taip kad penkiu metū bėgy kiekvienas žmogus žymiai atsimaino. Ypatingai mainosi jaunimas.

Tarp penkiolikos ir dvidešimts pirmų metų amžiaus jaunuoliams — kaip mergaitėms taip ir berniukams, — yra pavojingiausias amžiaus periodas. Statistiko mis įrodoma, kad tame periode daugiausiai jaunuolių patenka ant blogo kelio, pirmiausiai neatsargiais žingsniais palinkta link blogų įpročių.

Tai perversmo periodas. Mergina tame periode pereina iš jaunuolės mergaitės periodo į periodą moters. Naujos degaus išsivysto, nauji niekuomet pirmiau nežinomi jausmai daugiau pasireiškia; meilė pradeda plėtotis. Tame periode auklėtojai privalo rūpestingai, sumaniai ir išmintingai saugoti mergaitę, idant šalna nepagautų kol žiedas sutvirtės, kol galės pernešti ir šalnas ir saulės spindulių kaitrą.

Pavojingas periodas delto, kad stoka prityrimo, o neapsakomas žingsėdimas stiprėja prie tokių dalykų, kurie pirmiau jaunon galvėlen niekuomet neateidavo, nes jos jauname kūdikystės amžy niekuomet draugės apie gamtos paslaptis nekalbėdavo, o sulaukus pavojingio periodo gan dažnai tenka su draugėm išsikalbėti apie pirmiau niekuomet nejaustus dalykus. Nežinystė gamtos įstatymų tą periodą padaro dar pavojingesniu.

Pusiau susipažinusi su gamtiškais apsieiškimais arba įgytomis žiniomis iš abejotinų šaltinių su iškraipytais faktais, dažnai yra pavojingiau, negu neturėti suvis mažiausio supratimo. Kad jauną merginą apsaugojus nuo pavojingo žingedumo, ji turi būti pilniausiai supažindinta su ateinančiu motinybės periodu.

Daugelis lietuvių, auklėjančių jaunąją gentkartę, griežtai yra priešingi atidengimui jaunuoliams teisybės, ypatingai mergaitėms. Mano mamųmu, šio klausimo nėra reikalo diskutuoti. Jis yra nediskusuojamas. Jis išrištas pačios gamtos, tik mes nepivalome nuo augančios jaunumonės slėptis, nes ar anksčiau ar vėliaus jie tą žinos, prieš kitais keliais, nors mes ir kasžin kaip slėptume. Tai nepaslepjamas dalykas. Tik tiek galime patys save paklausti: „Ar mūsų pačių priedermė savo vaikams pasakoti tą neužginčijamą teisybę, gražiui mokslisku būdu, ar leisti kam kitam kad padarytų pareiškimus, iškraipytais faktais, vulgariskais žodžiais, ar net begėdiškais pasieljimais?“

Šis periodas yra pavojingas ir iš to atžvilgio, kad stoka tvirtos valios paties savo jausmų suvaldymui. Mergaitės šiame periode nežinodamos kaip save valdyti, patenka pavojui nesuprasdamos reikšmės naujų paslaptingų apsiareiškimų jausmuose. Pageidavimai priešingos sau lyties draugingumo, lengvai įkalbami, jaunutėliai jausmai sukeliami prie žingeidumo; skaitymas erotiškių novelių, žiūrėjimas įvairių meiliškų krutamų paveikslų, vulgariškos draugų kalbos veikia į jaunos mergaitės sielą kaip aršūsai nuodai. Jei tik nebus sveikų patarimų iš auklėtojų pusės, tai greitai gali nuodai apimti jauną širdelę. Pavojingiausiai tai susiartinimas — susidraugavimas su priešingos lyties ypatu. Bet šis budas mūsų jaunuo-
menėje yra generaliai priimtas.

Amerikojos merginoms duodama daugiau liuosybēs negu Lietuvoje, todėl jos turi būti pilnai apginkluotos žiniomis. Jei paleisime jas su užrištomis akimis, tai galima tikėtis, kad greitai gali įpulti į blogumų bedugnę.

Tēvai visuomet īssikalba: „Mano mergaitē moka save valdyti. Ji augšācīna stovi visu įkalbinājimų prie bi blogo". Tai masų įssikalbėjimas, bet niekuomet nesiskaitome su tais faktais, kad tie vaikai, kurie nuėjo blogais keliais ir yra taip gi vaikai tėvų, kurie panašiai manē. Juk tik tame ir yra pavojus, kad gēra mergaitē gali nueiti blogu keliu ir dažniausiai ta, kuri neturi pilno supratimo kaip save kontroliuoti.

žinija yra kardas nežiniai. Tat nepavydėkime savo vaikams įteikti kardą į ranką, kuomet jie gyvena pavojingam periode.

Parinko Pranas Eimutis.

Tamsiausia jaunikaīchio gyvenimo valanda yra ta, kuomet jis atsisēdēs pradēda galvoti: kaip turējus pinigų juos teisīgiau budu užsidirbant. — Horace Greeley.

Pasistengk buti teisingu žmogumi, o tuomet tikrai žinosi, kad pasaulis viena plėga sumažėjo. — Carlyle.

Du tobuliausi žmonės yra šie: vienas, kurs jau mirė ir kitas, kurs dar negimė. — Chinų Priežodis.

panaši ī Lenkijos ir Ispanijos Militaristų. Tokia taktika yra smerkiama kiekvienoj kulturingoj demokratinėj šaly.

Kol negavome tiesioginių žinių iš Lietuvos apie įvykusį smurtą, nenorėjome tikėti Amerikos ir kitų šalių spaudos pranešimams apie fašistinių smurtą, tuo labiau apie smurto taktiką ir visus kitus motyvus surištus su tuo mi smurtu. Bet pastaru laikų žinios mus jau pasiekė. Tose žiniuose matome, jog Lietuvos tautiniai antagonistai, reakcijos šalininkai, meatsižvelgė į joki rimtumą kultūrinio pobūdžio politinės akeijos, bet užurpuodami šalies piliečių ir valstybės konstitucijos teises atliko tą antagonistiško tautinio sentimentų politinį smurtą taip pat tokiu taktu kaip Lenkijoje ir Ispanijoje.

Žiurint nepartijinēms aki
 mis, vien valstybinio pilie-
 tiško sajausmo protu, beša-
 diškumu partijinēs politikos,
 galima-numatājē, kad smur-
 tojā proponuotojai ir vykdin-
 tojai užsipelnē nedovanoti-
 nā dēmē delto, kad jie tokia
 savo politine akciija užsurpa-
 vō šalies piliečių teises, su-
 strempē Valstybės konstitu-

...tija, tą augščiausią instan-
ciją, nuversdami teisėtą
konstitucijinę vyriausybę ir
išvaikydami Seimą. Jau
nekalbant apie kitus užur-
puojančius Lietuvos liau-
dies teisėtumo principus,
demokratinę idealogiją ir
pačią juridinę teisę Respub-
likos pamatinių įstatymų,
tokis smurtas neduoda val-
stybiai nieko gero. Priešin-
gai, ruošia viduje šalies te-
rorą, verčia šalies piliečius
prie riaušių ir ignoravimo
pamatinių įstatymų, gami-
na nepasitikėjimą krašto
vyriausybei, slopina tautos
valią ir ardo vienybę. Žo-
džiai sakant, tokia politika
veda valstybę prie moralio
ir ekonominio bankruto.

Dėlto, mes įmatome smur-
tinių vaduose ir jų pase-
kėjuose ne tik stoką pado-
mumo, kultūrinės-demokra-
tinės idealogijos, bet tuo la-
biau didelį prasikaltimą ir
nemokėjimą orientuotis poli-
tikoje ir valstybiniame rė-
-

*Pozīcija A. Smetonās ir
Valdemaro dabar ir ateit-
ty. Diktatura ir jos vai-
siai laikinas teroras. Par-
liamentarinē valdžia buvo
ir pasīliks visados.*

Smurtas ir diktatora Lie-
tuvoje bus laikinas periods.
Vaisiais to smurto padarė
daug žalos ir dar padarys.
Bet tai nėra amžina žaizda
Lietuvos Respublikos kune.
Su laiku ta skaudi žaizda
bus pagydyta. Tačiau tos
Lietuvai žaizdos gaminto-
jų reikės sunkiai atsaky-
ti. Smetona ir Valdemaras,
kurie yra tos žaizdos inicia-
toriai ir dabar gydytojai,
nepaliks nekaltais avinė-
jais; jų suložta fašistinė
komedija po derektyva „ka-
dlemų“ elementu vadų, lie-
kiasi istorinių rekordų lietu-
vių tautos Nepriklausomy-
bės gyvenimo užrašuose. Is-
torija kartos tą aktą am-
žiais. Aišku, kad pp. Sme-
tonos ir Valdemarų pozici-

ja dabar yra labai prasta, sunku ją pataisyti. Duokim sau, jei Smetona dabar bandytų paskelbti naujus rinkimus į Seimą ir tuomi jis norėtų nusiplauti rankas su steriliu smurto laike, visvieną jis nebus pateisinamas už dalyvavimą smurto, už priėmimą Prezidento vėžes kuomet Seimo narių didesnis dalis buvo išvaikyti, tuli jų buvo kalėjime patupdyti renkant naują vyriausybę-Prezidentą.

Prof. Valdemaras yra nei kiek geresnēj pozīcijoj už Smetoną, nes jis lygiai ir bendrai dalyvavo tose valdžios perversmės intrygosė ir abelname distruktyviame darbe. Apgaileitina, jiedu buvo skaitomi kaipo kultūringais intelektualais Lietuvoje, nepaisant jų praeity padarytų klaidų, visvien jų vardas nebuvo įkriminuota į įvykusius visokius skandalus Lietuvoje; bet dabar lietuviai, kaip Lietuvoje taip ir užsieny, jais pasitikėjimo neturės. Žinoma, ne jie vienai del smurto nukentės. Susipratus lietuvių visuomenė gerai žino, kad apart Smetonos-Valdemaro, yra visa eilė žmonių, kurie bendrai rengė tą nelabą, nekultūringą darbą.

Bet svarba yra tame: kokią poziciją tarptautinėje ir vidaus politikoj paims pp. Smetona ir Valdėmaras?

Ar jie vykdins naują tarptautinę politiką, ar paliktą teisėtose vyriausybės? Sunkiu apie tai pasakyti. Tačiau, jeigu smurtininkų tarpe nėra motyvų griauti Lietuvos Nepriklausomybę, tai galima tikėtis, kad diktatoriai bandys eiti paliktose vyriausybės praveistu keliu tarptautinėje politikoje, ant kiek tas bus jiems galima, kiek jų išgalė ir taktika atitiks. Vidaus krašto politika, suprantama, bus pakeista, bet kadangi daug priklauso tarptautinėje politikoje nuo vidaus krašto politikos, todėl ir prieina abejoti, kad Smetona ir jo Ministris-pirm., p. Valdemaras, išgalės vesti Lietuvos tarptautinę politiką naudinga Lietuvos Respublikai. Man rodos, kad negalimas daiktas.

Lietuva per pastaruosius
kelis metus buvo nustunta i
žpakaļi scenos tarptauti
politikoj ir, tik po Seimo
rinkimuj, susidarius naujai
vyriausybei, dėka p. M. Sle
zevičiaus, kuris sugėboj
nuoti galimybė Lietuvai iš
teiti ant estrados tarptauti
sės politikos, Lietuvos vy
riausybė buvo padarius be
galinai gerą žygį tarptau
tinėj politikoj susiartinda
ma su Rusija. Tik po Ru
sijos-Lietuvos draugingumo
sutarties pasirašymo, Vil
niaus klausimas buvo iškel
tas tarptautinėj politikoj,
tik po to svarbus Lietuvai
akto, visos Europos spauda
ir diplomatai pradėjo pla
čiai kalbėti Vilniaus išspren
dimo klausime. Rodos pats
p. Smetona agitavo Seime
ž priėmimą (ratifikavimą)
Lietuvos-Rusijos sutarties,
bet netunai jis tapo pataikau
ojas „klerikalinei“ politi
kierij šakai, kurie yra ir
Rusijos priešininkai Lietuvos
Rusijos sutarėjai ir galimas

daiktas, kad Valdemaras bus priverstas šokti pagal Vatikano politiką, o jeigu tas bus daroma, tuomet Rusijos-Lietuvos sutartis paliks tik ant popierės, praktikoje, veikime jinais nieko Lietuvai gero neduos.

Kita klišit Lietuvos politikoj, ypač rytuose ir Pabaltijo, bus delto, kad dabartinė save saualiai pasistačius vyriausybė, juridiniai neteisėta, negalės rasti sau prielankumo nei pas rusus, nei pas savo kaimynus, kulturingus latvius ir estus. Vakarų Europoj, Lietuva draugų mažai turėjo, o dabar visiškai jų neturės. Sakysime Anglijoj tikimasi rasti prielankumo, bet Anglija nėra mūsų draugė ir nebus, nes Anglijos interesams Lietuva yra tuščia šalis. Anglija Pabaltijojo palaiko neva artimus santykius tik delto, kad palaikius tas valstybes griežtai nusistatčiusias prieš Tarybų Rusiją, išaipti kitokio išrokavimo ji Pabaltijojo neturi, nes estų-latvių ir lietuvių gyvenimas labai skiriasi nuo anglų ir tuo labiau, ekonomine ir politine taktika. Tiesa, Anglijoj Pabaltijojo tautos brado siek tiek užtarimo laike McDonaldo administracijos, bet Baldwin'o (konservatisto) administracijos laiku, Anglija susibičiuliavo su Lenkija ir dar padėjo Lenkijos imperialistams tarptautinėj politikoj prieš Lietuvą.

Klausimas: ar greitai Lietuva grįžs prie tvarkos-parlamentarinės vyriausybės?

Nunai visų mūsų domėsis nukreiptas daugiau į vidaus susisivarkymą, kiekvienas iš mūsų turime prieš save klaušimą: ar ilgai tą fašistinę diktatūrą Smetona laikys? Ar jis bandys gražinti Seimą? Vargu kas galėtų dabar pasakyti koks bus nustatymas Lietuvos smurtininkų. Lenkijos diktatūra panaši į Lietuvos įvyko pereiną gegužio mėnesį, nuo to laiko Lenkija ne tik nepadarė žingsnio pirmyn, bet kas diena smunka ekonomiškai ir politiškai; ten (Lenkijoje) savitarpinė kova eina smarki, užsieny jos presija, ypač kultūringesnėse šalyse, žymiai nupuldyta, mokyklų daugiau negauna. Žodžiu sakant, šalis grims į aršesnę ekonominę ir politinę padėtį. Žymesni Lenkijos politikai, sako: „Jeigu Lenkijai negražinsime pilnateisę vyriausybę su parlamentu pilnateisę galingai tai praplusime.“ Todėl

...naujo prapūsimo: "Roai
 pastaruoju laiku Lenkijos
 diktatura švelnėja. Pilsd-
 skio stratega nyksta. Is-
 anijoj diktatura irgi pana-
 ija į Lietuvos ir Lenkijos;
 enai Gen. De Rivera, bandė
 visokiais budais valdyti ša-
 i, kumščiai ir ginklu, paga-
 iaus laisba liberališka, bet
 alis vis grimsta į didesnė
 etvarke, nuolatiniai sukili-
 mai eina ir, jau galutinai
 abama, kad jis sutinka
 gražinti valstybei parlamen-
 arinę tvarką. Italijoje taip-
 i nėra pyragu. Italijos fa-
 istai labai entuziastiškai
 iradėjo savo despotizmą,
 et ir tenai kasdien skurdas
 didėja, nepaisant to, kad
 Mussolini's įvedė visokių
 naujų reformų, prisotė
 barbarininkus dirbti ilgesne

valandas už mažesnę algą tuo tikslu idant davus progo-
soms pramonei kompetuoti-
su kitų šalių pramone, sut-
taupinti finansus. Bet vis-
kas eina priešinai! Eko-
nominė bėda siaubia visą
kraštą, nepaisant geležinės
Mussollin'o rankos, ginkluo-
tos milicijos ir policijos.
Riaušės ir kova verda visu-
je šalies ir užsieny eina di-
džiausia opozicija prieš jį.
Tad ir, fašistinėje Italijoje
laikas artinasi gražinimui
parlamentarinės valdžios.
Graiikijoje diktatūros mani-
ja buvo užėjus, nemažai
kraunje buvo išlieta, valdžios
perversmas įvyko net keletą
kartų, bet diktatura ten lai-
kėsi vis puse metų.

Iš virš paminėtų despotų-diktatorių veikimo Europos žemėlapyje, nei vienas jų nėra apėmęs padarę rojus savo pavaldiniams. Todėl nesimato to paties Lietuvoje. Priežastis tas, kad esant diktatorių yra delto, kad esant grupėms įvairių oportunistų, kurie nori patenkinti savo asmeninius interesus. Šie interesai dažniausiai materialiai ir nepartais, dar bando pasiekti karjerą. Todėl budėjimai to charakterio žmonės, numatydami, kad jų šalį pietaus, jie tamsūs, nekultūringi.

SO. BOSTON, MASS.

Komp. M. Petrausko Koncertas. Sausio 23 d., 8 val. vakare buvo pradėtas Miko Petrausko koncertas. Programas, turiniu, muzikale tvėryba ir išpildymu, tiesiog buvo kaip ir nemanytas, kad bus toks gražus, geras ir įdomus. Be Petrausko kompozicijų, buvo dar Čaikovskis, Schubertas, Dargomyzskis, Gouand ir kiti kompozitoriai. Petrausko pažimėtinai kuriniai: „Ex tenebris Lux“, „Audėja“, „Idilija“ ir žinoma, liaudies dainos. Gražiai buvo atlikta kavatina išopr. „Rusalka“ Dargomyzskio ir duetas iš Petrausko operos „Zalimas Karalienė“, kurį Petrauskas sutildainavo su gražiu sopranu, M. Grybaitė. Dalyvavo koncerte prof. Stuar Mason, pianistas ir publika užrido kaip geri muzikai skambina, — jis buvo puošni palydovu. Dalyvavo V. A. Jenkins, baritonas, ir M. Grybaitė, sopranas. Abu jie buvo linkamam aukštume ir šį kartą V. A. Jenkins'as dainavo geriausiai kaip kada buvo dainavęs. P-lė Grybaitė kirtu gražias aukskūstas gaidas kaip galingai erkerklei pritinka. Dar buvo jaušūs trys pianystės, iš jų vieną ieikia paminėti, tai A. Bratiekaitė, paskambinusią Etude de Concert „Papillon“, visai tinkamai. Pianas svetainės ne visai buvo tvarkoje, bet sako, kad jis sudrūtų vidurių ir greit pasiūsuosiu jo stvros.

„Gabijai” garbē, kad igalējo
pārents kompozītoruī Mikui
Petraskuīi tūz kaitlīgāā žmo
lēmis koncertā. Matyt, lietu
ai Petraskū žino nuo 1907
n. kaip jīs Amerikos lietuviams
darbuojasi per 20 metų ir jam
monēs dėkingi už jo kultūrinį
darbā muzikos meno srityje.
Reiškia, kad Miko Petrasko šie
koncertai kaip ir jubiliejiniai —
20 metų darbo Amerikos lietu
viuose.

Tegyvuojā Mikas Petraskas
ir jo gausūs darbas!

Un dinis.

PHILADELPHIA, PA.

Īs Muz. Svetainēs Susirinkimo.
Sausio 19 d., š. m. Lietuvių
Muzikalēj Svetainēj įvyko Lie-
tuvių Muzikališko Namų Ben-
trovės ir Gedimino Klubo me-
nais susirinkimas, kurį vedė
irm. Ig. Liepa.

ringi, jie bando joti ant
taip vadinamo visuomenės
sprando it koki „carukai!“
Nei vienojo kulturingo šaly
nėra įvykę despotišku gink-
lu parenta diktatura. To-
kias komedijas lošia tik ne-
kulturingose šalyse, ten, kur
yra tautinių antagonistų ir
oportunistų. Kulturingas
piliėtis niekados su tokia
valdymosi tvarka nesutiks.

Pasaulinēj, ypač Amerikonų spaudoj, yra žinių, jog Lietuvos fašistų smurtas yra padarytas neva su tikslu Lietuvos-Lenkijos dvarponių ir Vatikano sutarties politinio ploto atstatymui Lietuvos-Lenkijos uniją ir pasodinti karaliuką ant sosto. Tam dar sunku tikėti, ir tik ateitis parodys prie ko eina Smetona su Lietuvos klerikaline fašistu gauja. Vienatinis išganymas Lietuvai tebėra, parlamentarinė visų šalies piliečių patstatyta valdžia. Kol to nebus, Lietuvoje gero negalime laukti. Tačiau, sunkesčiau ar vėliaus, parlamentarinė vyriausybė bus atstatyta jeigu tik Lietuva nebus patekus į nagus Lenkijos ponų — imperialistų siekiama unija.

V. M. Čekanauskas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

Skaitytas ir priimtas protokolas iš pereinamojo susirinkimo. Pirmąsą raštininkui D. Baurui esant užimtam priėmimo mėnesinių mokesčių, tai protokolą raštininkas, J. Ivanauskas, pateikė susirinkimui metinę pinigąską apyskaitą, iš kurios paaiškėjo, kad LMN. Bendrovė ir G. Kliubas per 1926 metus turėjo įeigų \$19,237.19, o per metus pačius metus išleista \$16,622.62. Tai LMNB. ir G. Kliubui grynų pinigų liko \$2,614.57. Apyskaita su dideliu entuziazmu užgirta.

Toliaus sekė valdybos ir šiaip komisijų pranešimai. Raštininkas, J. Ivanauskas, praneša, kad Naujų Metų dienos, t. y. sausio d. 1927 m. įvykęs bankietas labai puikiai pavyko. Svečių buvo gražių ir daug. Bankietas buvo tvarkus. LMNB. ir G. Kliubo minėtas bankietas davė pelno apie \$215.56. Todėl pirm. G. Liepa, varde LMNB. ir G. Kliubo visiems svečiams ir viešioms, dalyvavusiems minėtam bankietė, taria širdingiausių. Taipgi pirm. nuosirdžiaučiaivo bankieto darbininkams ir darbininkėms. Raštininkas, J. Ivanauskas pranešė, kad profesorius p. Čekanaivičius rengiančios magijos vakarai įvyks balandžio 2 ir 4 dd. š. m.

Philadelphijos Lietuvių Drau-
 rijų Tarybos išdininkas A. Tva-
 nanavičia, pranešė, kad sausio
 7 d., š. m., įvykęs Protesto
 fittingas prieš Lietuvos smur-
 tininkus, kur vyriausiu kalbėto-
 ju buvo „Naujienu“ redaktorius,
 P. Grigaitis iš Chicago, ir vie-
 sinis K. Geleželė, buvo tvarkus.
 Grigaitis išdėstė aiškiai ir vi-
 esiems suprantamai Lietuvos fa-
 sistų biaurius darbus ir kokis
 labar likimas laukia Lietuvą.
 Minėtam mitinge išnešta prieš
 Lietuvos smurtininkus protesto
 rezoliucija. Pranešimas priim-
 as.

Taipgi nutarta 16 d. vasario
privaikštioti Lietuvos Nepriklausomybės šventė.

Nutarta 6 d. vasario surengti LMNB. ir G. Kliubo narių vežimėnų dykai šaukų balių. Ir nutarta vasaros metu surengti didelis piknikas. Pasamdymai piknikui vietas, išrinkta komisija.

Toliaus buvo renkama valdyba 1927 metams. Išrinkta ta

pati, išskiriant direktorių A. Tvaranavičių, kuris atsisakė iš direktorių urėdo vietos. Tvaranavičiaus vieton išrinktas naujas direktorius, L. Tuleikis.

Geraširdis Kliubo narys, J. V. G. įneša, kad Kliubas korespondentui nupirktų auksinę plunksną. Įnešimas paremtas ir vienas balsai nutarta, kad G. Kliubas nupirktų korespondentui A. Tvaranavičiui auksinę plunksną.

(Taigi prie progos tariau visiems Kliubo nariams, dalyvavusiems šiame susirinkime, širdingiausių aciu už tokią brangią dovaną. Ši brangi dovanėlė pasiliks mano ilgai atminčiai. Ir dar kartą aciu. A. Tvaranavičia).

Tą dieną prie Kliubo prisirašė dešimys naujų narių.

Atlikus Kliubo bėgancius reikalus, vienbalsiai išnešta griežta protesto rezoliucija prieš Lietuvos smurtininkus, ir nutarta paskelbti rezoliuciją spaudoje.

Susirinkimas buvo didelis ir tvarkus.

A. Tvaranavičia,
G. K. Koresp.

KENOSHA, WIS. Iš Lietuvių Darbuotės.

Sausio 14 d., Bažnytinėje Sve-tainėje atsiuvo Lietuvių Poli-tiško Kliubo metinis susirinki-mas. Narių į šį susirinkimą at-silankė pusėtinai. Po įvairių ra-imų prieita prie išdžio stovio. Pranešta, kad per metus įplau-kė virš \$1,100. Išleista gi \$900; klibui todėl lieka tik virš dviejų šimtų. Delei neaiš-kumų, kaip tiek pinigų išleista, išrinkta komisija knygas per-žiūrėti.

Draugas F. Povilankas už-prašė, kad Kliubas prisidėtų prie SLA. 212 kp. paregti pro-TESTO susirinkimą prieš Lietu-vo smurtininkus. Kliubas prie tokio parengimo neprisideda. Man labai nuostabu, kaip toks klibas dar gali vadintis „poli-tiškas“? Jau geriau būtų, kad jis vadintųsi tik Amerikos Lie-tuvių Kliubas.

Pagirti bet gi Kliubą reiktų už tai, kad nutarė įsisteigti nuosavą svetainę. Tam reika-lui išrinkta komisija. Valio!

Sausio 23 d. atsiuvo Lietu-vo Balso Dr-jos susirinkimas. Dalyvavo apstus narių burys. Draugijos turtas yra gerame stovy. Pomirtinių praetą me-tą iš šios draugijos išmokėta virš 300 dol. Kadangi Piličių Kliubas atsisakė prie šitos draugijos prisidėti prie įsigi-jimo nuosavos svetainės, draugi-ja tam tikslui išrinko komisiją. Labai pagirtinas žygis.

Sausio 17-18 Lietuvių Sve-tainėje buvo rodoma krutomeji paveikslai iš Lietuvos. Rodė C. G. Lukšis. Vakarais buvo žingėdus, nes daug ko iš Lie-tuvos gyvenimo pamatyta.

Kaz. Brazevičius.

WILKES BARRE, PA. Komunistiškas Jovalas.

Be prakalbų, kurias čia sakė A. Bimba ir be aukų, kurias taip gi tas asmuo rinko, čia įvyko dar vienas jovalas, kurio tikslu buvo taip gi pasirinkti aukų. Reiškia, kad šienauti, tai šienauti!...

Šiuo žygiu prakalbas surengė Darbininkų Apšvietos Draugija. Kalbėjo Aimanavičius. Šis vai-kėzas, matyt, prakalbėlė išmo-kęs iš savo klebono, nes kalbėjo du sykiu ir abu kaip kad davat-kėlė iš ražančiaus poterių kal-ba. Kalba buvo rodos karšta ir visu kuo panaši į Bimbos pra-kalbą, net publikai jau pasiro-dė ne „košer“. Aukų surink-ta tik \$4.00.

Na, bet apie jovalą. Besibaigiant antram „spyčiui“, „tru-ko“. Prasidėjo „klausimai“ ir „atsakymai“, skaitymai čielų-puslapių iš bolševikiškų laik-

raščių. Iš abiejų pusių toje arenoje daugiau rėkė tas, kuris jautėsi turi didesnę petį, vado-vu jautėsi tas, kuris daugiau rėkti gali. Žinoma, visas tas riksmas buvo dumimas publikai akių, idant jiems kas nors rim-tų klausimų nepastatytų. To-kia, mat jau mūsų raudonuojan-čių taktika.

Žmonės, žiūrėdami į šitą jo-valą, traukė petimis ir tarp sa-vės kalbėjosi: „Jeigu ir Lietu-voje taip dalykai eina, tai tur-būt ten fašizmas buvo reikalin-gas.“ Nekurie pridėjo: „Diev-lėliau, šitie žmonės tik jau iš proto išėjo.“ „Arba: „Jiems reikia poros rusiškų kazokų“. Nekurie dar kitokių pastabų da-rė.

Išrodė tikru jovalu. Žmonės labai tokiu komunis-tų elgesiu pasipiktino.

Taip ir baigėsi ši antroji ko-munistų „šienapiūtė“.

Korespondentas.

(Nuo Red. Atsiprašome gerb. Korespondentą, kad neįvedame ištiso rašto. Tai darome todėl, kad apie Bimbos prakalbas jau buvo rašyta kito koresponden-to).

GARY, IND.

Apie Darbus ir Kit Ką.

Gary, Ind., yra dar naujas miestas. Čia yra didžiausia plieno išdirbystė pasauly. Dar-bai eina gerai. Didelis plieno fabrikas dirba 70%, o kiti ma-žesni — 100%. Žinoma, darbą galima gauti, bet visgi nevisai lengva, nes iš kitur daug žmo-nių atvažiuoja.

Lietuvių čia yra pusėtinai bu-relis, bet darbininkiškas judėi-mas komažiausias. Daugiausia čia atsižymi tautininkai, nes jų randasi didžiausia didžiama. Sausio 16 d. čia surengta ma-sinis lietuvių susirinkimas pro-TESTUI prieš Lietuvos smurtininkus. Rengė SLA. 242 ir 284 kuopos, ir ALDLD. 123 kp. Kalbėtojais buvo Dr. Paliavičius ir Andriulis. Po prakalbų iš-nešta protesto rezoliucija ir rinka aukos Lietuvos Politi-niams nusikaltėliams. Aukų surinkta \$23.41. Aukos pasių-sa į Brooklyną.

Korespondentas.

WESTVILLE, ILL.

Gaisras Sunaikino Lietuvio Namelius.

Rytmetę, sausio 7 d., čia įvy-ko nelaimė: sudegė Andriaus Jasičio namai. Gaisro priežas-tis nežinoma. Jasaitis, pats bu-damas sergančiu, per miegus pajuto gaisrą. Pakilęs iš lovos, ėjo pažiūrėti virtuvėn ir pama-tė, kad jau pilna liepsnos, vis-kas dega. Tuojau puolė prie miegančios šeimos, kurią vos pavyko iš miego išjudinti. To-del visi basi ir neapsirengę iš-bėgo gatvėn. O visa, kas liko viduje — sudegė.

Apgailautina, kad namai buvo apdrausti tik ant 1000 dol. Sunku bus dabar tokius įsita-tyti, nes sudegusieji kainuoja keturis syki tiek, kiek apdraus-ta.

Vietiniai žmonės gelbsti nu-skriaustiesiems. Girdėjau, kad vienas francuzas surinkęs pas vietinius biznierių apie 158 dol. Bažnyčioje taip gi daryta kolek-ta. Tai geras pasireiškimas. Reikia nelaimėn pakliuvusius žmones pagelbėti.

A. A. Apponaitis.

PLYMOUTH, PA.

Kapinių Stovis.

Gruodžio 26 d., 2 val. po pie-tų, buvo laikomas Lietuvių Lai-skų Kapinių Bendrovės metinis susirinkimas. Iš raportų pasi-rodė, kad gruodžio mėnesys tapo 6 ypatos palaidotos.

Taipgi keletas lotų parduota. Viso šiame susirinkime pinigų surinkta \$234.50.

Toliau sekė raportai valdy-bos iš praeitų metų darbuotės. Fin. sekr. pranešė, kad per vi-puslapių iš bolševikiškų laik-

176.61, tuo pat laiku viso iš-mokėta \$921.99; lieka pas išd. 1 d. sausio 1927 m. \$254.62. Skolos atmokėta \$500.00. Vi-so skolos yra \$2,200.00. 14 ypātų yra skolingi už 14 lotų \$507.50.

Taipgi ir kiti valdybos nariai išdavė raportus.

Valdyba yra išrinkta šiems metams iš šių narių: Pirm. J. Bagdžiūnas, Plymouth; vice-pirm. J. Simokaitis, Plymouth; prot. sekr. J. Staskevičia, Ply-mouth; fin. sekr. St. Žukauskas, Lee Park; išd. K. Rendar-čikas, Edwardsville; išdžio glob. K. Cicelauskas, Lee Park ir M. Kalauskas, Pittston; duobkasis F. Poška, Kingston.

Svarstyta taipgi pakėlimas kainų už lotus. Nutarta pakelti \$75.00 už lotą, \$40.00 už pusę lota. Lotas yra didžio 18x18, galima palaidoti 12 ypātų didė-lių ir 2 mažų.

Susirinkimai bus laikomi to-j pačioj svetainėj ir tuo pačiu lai-ku per sekančius metus.

St. Žukauskas,
Fin. Sekr.

RICKNELL, IND.

Apie Lietuvius ir Darbus.

Mūsų mieste lietuvių gyvena mažas būrelis, apie 16 šeimynų, ir keletas pavienių. Didžiama turi savo namelius. Visi yra darbo žmonės, mainieriai.

Šiuo laiku darbai eina neblo-gai. Bet visur kalbama apie streiką. Vieni sako, kad strei-kas įvyks, kiti priešingai. Jei streikas įvyktų, sunkiai palies-tų ir mus, lietuvius. Na, palauk-sim, pagyvėsim, pamatysim.

Jonas Ragažus.

REZOLIUCIJOS PRIEŠAIS LIETUVOS SMURTININKUS IŠNEŠTA:

Gery, Ind., sausio 16 d. Susirinkimą šaukė Darb. Pašalpinės Draugystės, SLA. 232 ir 284 kuopos, ir ALDLD. 123 kp. Po rezoliucija pasirašo: Sus. pirm. Vladas Jokubauskas.

Indiana Harbor, Ind., sausio 9 d. Lietuvių masinis susirin-kimas. Po rezoliucija pasirašo: sus. pirm. G. Rakauskas.

Chicago, Ill., sausio 12 d. Chicago Northsides lietuvių. Po rezoliucija pasirašo: sus. pirm. St. Veshys.

Waterbury, Conn., sausio 2 d. Lietuvių šviesos Draugystė. Po rezoliucija pasirašo: pirm. K. Sabutis, sekr. K. Ramanauskas, išd. P. Pliusčikas.

Worcester, Mass., sausio 23 d. Susirinkimą šaukė: SLA. 57 kp., Liet. Apšvietos Bendrovė, Sunų Draugija. Po rezoliucija pasirašo: sus. pirm. J. Skliutas.

Valparaiso, Ind., sausio 14 d. Valparaiso Universiteto Lietu-vių Moksleivių Literatūros Drau-gija. Po rezoliucija pasirašo: Zigmas Kielė, J. Vilkelis, M. Ciurlis, P. Dobrovolskis.

Minersville, Pa., sausio 9 d. Am. Liet. Darb. Apšvietos Dr-ja. Po rezoliucija pasirašo: pirm. V. Šmulskytis, sekr. J. Kancierius.

Cambridge, Mass., sausio 5 d. Lietuvių Sunų ir Dukterų Dr-tė. Po rezoliucija pasirašo: pirm. K. Radville, sekr. P. Ru-dokas.

So. Boston, Mass., sausio 16 d. Lietuvių Ukėšų Dr-ja. Po rezoliucija pasirašo: pirm. And. Juodgudis, rašt. M. Birkša.

Philadelphia, Pa., sausio 2 d. SLA. 135 kp. Po rezoliucija pasirašo: pirm. A. Tvaranavi-čia, sekr. J. C. Streleckis.

Bingamton, N. Y., sausio 12 d. Sus. šaukė: LSS. 33 kp. ir ALTS. 64 kp. Po rezoliucija pasirašo: sus. pirm. P. B. Bal-čikonis, sekr. F. Vaitekūns.

Johnston City, Ill., sausio 16 d., lietuvių masinis sus. komi-sija: A. Nagrodkis, S. Barauskas, M. Aliušis.

Chicago, Ill., sausio 12 d. Teatrališka Draugija Rutos No. 1. Po rezoliucija pasirašo val-dyba: A. Sabaitis, Fr. Aušra, J. Vilis.

Auburn, Ill., sausio 2 d., S. L. A. 27 kp. Po rezoliucija pa-sirašo kp. komisija: A. Šimkus, K. Tutorius, A. Ramanauskas.

La Porte, Ind., sausio 17 d. Liet. masinis susirinkimas. Po rezoliucija pasirašo: M. Viko-nis, M. L. Čepela, J. Stasevičius, S. Sami.

So. Boston, Mass., sausio 7 d. Liet. „Balso“ Dr-tė Po rezoliucija pasirašo: R. Perni-kas, A. Juodgudis, M. Plepys.

W. Frankfort, Ill., sausio 9 d. Sus. šaukė: SLA. 191 kp., A. L. D. L. D. 148 kp., APLA. 38 kp., ADPLF. 50 kp., LDSA. 108 kp. Po rezoliucija pasirašo: sus. pirm. J. Stakvila.

Nuo pleiskanų
Naudok
Ruffles
BIZNTERIAI GARSINKITES
„TEVYNĖJE“.

SLA. PILDOMOSIOS TARY- BOS IR KOMISIJU ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis,
Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez. — V. Kamarauskas,
179 Slocum St.,
Edwardsville, Pa.
Sekretorė — P. Jurgeliutė,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.
Izdininkas — T. Paukštis,
13 Mill St.,
Pittston, Pa.

Izdžio Glob. — J. M. Danielius,
193 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Izdžio Glob. — M. A. Raginskis,
Box 144,
Plymouth, Pa.

Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas
2538 E. Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:

A. Mikalauskas,
125 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
J. Ambraziejus,
168 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
P. Raškinis,
141 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

J. O. Širvydas,
193 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
P. Bajoras,
417 E. 25th St.,
Brooklyn, N. Y.
P. Grigaitis,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

K. Jurgelionis,
3335 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Z. Šalnienė,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
V. F. Laukaitis,
851 Hollins St.,
Baltimore, Md.

Finansų Komisija:

A. Ivas,
1622 Columbia Rd.,
So. Boston, Mass.
B. Salaveičikas,
121 Farmington, Ave.,
New Britain, Conn.
P. W. Birštonas,
Oak St.,
Shenandoah, Pa.

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.
Dr. S. Biežis,
3114 W. 42nd St.,
Chicago, Ill.
Dr. A. J. Karalius,
3303 S. Morgan St.,
Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.
P. Petraitienė,
2519 W. 69th St.,
Chicago, Ill.
M. Baltuškienė,
2754 Pitkin Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas,
1823 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
J. M. Bučinskis,
76 Glenwood Ave.,
Binghamton, N. Y.
J. K. Mažukna,
1325 Fayette St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

ATMINK SAVUS LIETUVOJE
SUTEIKITE JIEMS DOVANĄ
“SANDARA”
SAVATTINĮ LAIKRAŠTĮ
Jei norite, kad jūsų giminės pažintų pasaulį, sužino-tų kaip lietuviai svetur gyvena, tai nevilkinant užrašyti-
te jiems laikraštį „Sandarą“, už tai bus jums dėkingi.
Gaus kas savaitę naujausias pasaulines žinias, geriausių
Lietuvos ir Amerikos rašytojų straipsnių, apysakų, eilių
ir juokų.
„SANDAROS“ prenumerata metams: į Lietuvą \$3.00;
Amerikoje \$2.00. Vieną numerį pasižiūrėjimui siunčiame
dykai. Kreipkitės sekančių antrašu:
„SANDARA“,
327 E Street, So. Boston, Mass.

NAUJOS KNYGOS
GAUNAMOS „VIENYBĖS“ KNYGYNE
VIREJA. Išleista 1926 metais. Apdaryta \$2.50
1,054 patarimai kaip virti įvairūs valgiai.
MAISTAS ir VALGIŲ GAMINIMAS. Dr. J. Kvedero \$1.50
Mokykloms ir šeiminiškoms vadovėlis ir pamokymai,
kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikiems, vai-
kams ir ligoniams.
LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00
Šioje 735 puslapių knygoje telpa daviniai pirmo Lietu-
vos žmonių surašymo. Surasyta visi, Lietuvos kaimai,
vienkiemiai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra
ukininkų, kaip toli geležinkelio stotis ir arčiausias
paštas.
BUK MANDAGUSI! \$1.00
Praktiškas vadovėlis elgimosi, parodantis, kaip reikia
mandagiai elgtis įvairiuose gyvenimo reikaluose.
LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA 50c.
Rašybos vadovėlis su rašybos žodynėliu. Išleistas 1926
metais.
NAMŲ RUOŠOS VADOVĖLIS 55c.
Namų darbai, naminė sąskaitybė ir biudžetas. Kaip
pigiai šeimyną užlaikyti.
V I E N Y B Ė
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK
‘AMERIKOS LIETUVI’
AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ra-
mių pasiskaitymui, naudingų moksliškų straipsnių
ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietu-
viui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruo-
džio mėnesio bėgyje, gaus gražią dovaną knygomis
ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o tu-
rėsite naudingą laikraštį.
Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIE-
TUVI, parduvinėti knygas ir gražias laiškam popie-
ras.
Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:
“AMERIKOS LIETUVIS”
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

T Ė M Y K I T E !
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluo-
tas Veikalas Antgalviu
**Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje**
ISTORIJA
Tai yra netik istorija didžiausios pa-
žangos mūsų fraternalės organizacijos, bet
tai yra beveik visų Amerikos lietuvių isto-
rija, nes joje pakliudma ir plačiai aprašo-
ma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje.
— Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo
greičiau apsipatinsite su Amerikos lietu-
vių istorija.
Kaina ————— \$1.50
Drutame apdare \$2.00
Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Ad-
ministraciją šiuo adresu:
“TEVYNES” ADM.,
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

NAUJIENOS
Ar Tamsta ieškai žinių, gimstančių kasdien įvairiose pasaulio dalyse, kaip tai: politiniai perversmai, streikai, revoliucijos, mokslinei išradimai, taipgi žinių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir apie Lietuvos padėtį,—tai skaityk „Naujienas“ kasdien—rasi.
Tukstančiai Amerikos lietuvių skaito „Naujienas“ kasdien; šimtai „Naujienų“ kasdien yra išsiunčiama į Lietuvą ir kitas dalis syieto, kur lietu-
viai gyvena. Lietuviai myli „Naujie-
nas“, nes „Naujienos“ nuosirdžiai tarnauja lietuvių visuomenei.
Todelgi kviečiam ir Tamsta tuoj užsisakyti dienraštį „Naujienas“ — kaina: Amerikoj metams—\$7, pus-mečiui—\$3.50, trims mėn.—\$1.75. Į Lietuvą ir kitas dalis svieto: metams —\$8, pusmečiui—\$4, trims mėn.—\$2.
Pinigus už prenumeratą siųskite šiuo adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

GRUODŽIO 17 DIENA
KAUNE.

(Tąsą nuo 1 pusl.)
lėms, viešnamiams ir tt.) įstai-
goms.

„Nusižengusieji šiam įsaky-
mui baudžiami administratyvi-
ku būdu iki 3,000 litų ir 3 mėn.
kalėjimo, o taip pat karo teis-
mu, einant ypatingais valstybės
apsaugos įstatymais.

„Kauno karo komendantas
pulkinkas leiten. Skučas.
„Kaukas, 1926 m. gruodžio
mėn. 18 d.“

Be to, Lietuvos Šauliai taip
jau pašaukti budėti ir būti pa-
sirengusiais. Tuo tikslu pas-
kelbtas sekas atsiskaitimas:

„Lietuvos Šauliai!
„Lietuvos Šaulių Sąjungos
Centro Valdyba, susidariusios
padėties aktyvaudoje, susirinku-
si į nepaprastą posėdį gruodžio
m. 17 d. 14 val., vienbalsiai nu-
tarė:

„Įsakyti visiems šauliams ra-
miai laikytis ir jokių žygių be
Centro Valdybos žinios neda-
ryti, atmenant, kad nuo mūsų
dvasios ramumo pareina ir Lie-
tuvos ramumas;

„Priminti šauliams, kad išo-
rimis priešais Lietuvą dabar yra
ypač pavojingas, todėl visi šau-
liai dabar turi būti ypatingai
budrūs ir pasiruošę kiekvieną
valandą eiti ginti Lietuvos sie-
nų.

„Lietuvos Šaulių S-gos Cent-
ro Valdyba: pirmininkavęs prof.
L. Vailionis, C. V. nariai: prof.
V. Krėvė-Mickevičius, inž. A.
Graurokas, ats. maj. P. Ru-
seckas, dail. A. Zmuidzinavičius,
sekretojus A. Marcinkevičius,
major. Kalmatavičius, Liet.
Šaulių S-gos viršininkas.“
„Bekraujė Revoliucija“ pra-
ėjo. Bet kokios bus jos pase-
kos? Ar šiandien galime jas
permatyti? Kaip reaguos pro-
vincija?

Einant konstitucija, kurios
rėmuose visi įvykiai išlaikyti.
Seimas veikiausia bus paleistas.
Bus paskelbti rinkimai. Gali-
mas daktas, kad smurtas, įvy-
kęs gruodžio m. 17 dieną sukel-
siantis liaudininkams kra-
štie daugiau simpatijų, ne kaip
jie turėjo pirma, gegužės mė-
nesio rinkimais. Kas tuomet?
Jei jie grįžtų Seimui su daug-
ma balsų patys vien, kur tuo-
met atsidurtų perversmo orga-
nizatoriai?

(Užbaigta)

VIETINĖS ŽINIOS

Iš SLA. Penkto Apskričio
Suvažiavimo.

SLA. Penkto Apskričio meti-
nis suvažiavimas įvyko sausio
30 d., Lietuvių Laisvės Svetai-
nėje, Elizabeth, N. J. Šitas su-
važiavimas turėjo begalo didelį
skirtumą nuo visų šio apskričio
įvykusių suvažiavimų.

Šiame suvažiavime, vos pradė-
jus susirinkimui, jau buvo nu-
matoma, kad kas nors nutiks.
Ypatingai kas tokio nepaprasto
matėse mūsų broliuose komu-
nistuose: jie nedarė jokio nusi-
leidimo, kad priėjus prie bendro
ir rimto darbo SLA. labui.

Apskritis skilo.
Buvęs šiame suvažiavime nuo
pradžios iki galo, nors bendrais
ruožais manau jo eigą apibū-
dinti.

Mandatų tvarkymo komisija,
Jaskevičiūtė išaukė visus knu-
pų atstovus ir pareiškė, kad vi-
si O. K., išskiriant 38 kuopos
(Brooklyn, N. Y.) atstovus,
apie kuriuos, sako, reikės pla-
čiau pakalbėti ir, vargu bus ga-
lima juos priimti. Mat, 38 kp.
prie apskričio neprigulėjo, bet
į šį suvažiavimą, su tikslu ir no-
ru prigulėti, atsuntė 11 atsto-
vų, kas matomai kairiuosius ir
nugadino.

Kyla karštos diskusijos kas-
link 38 kp. ir jos atstovų, — pri-
imt ar neprimt.

Kalba Jeskevičiūtė. Sako:
„Kuopą gal mes ir primsime,

bet jos atstovus negalime pri-
imti, todėl, kad didžiulia šios
kuopos atstovų yra nelegališki,
nes neseniai persikėlė iš 83 knu-
pos į 38 kuopą ir nėra išbuvę
6 mėnesių pastarojo kuopoj.“

A. B. Strimaitis: „Panele,
malonėkit pacituoti iš SLA. ar-
ba apskričio konstitucijos tokį
paragrafą, kuriame būtų sako-
ma, kad persikėlęs iš kuopos į
kitą kuopą SLA. narys ir neiš-
buvęs 6 mėnesių, negali atsto-
vauti kuopos apskričio suvažia-
vime?“

Strimaitis: „Štai, žiūrėk, ponas Strimaiti, SLA.
konstitucijoje sako, kad neišbu-
vęs geram stovy 6 mėnesių, ne-
gali būti atstovu.“

Strimaitis: „Tai SLA. seime,
bet ne apskričio suvažiavime.
Apskričiai turi savo taisykles...“

Siurba ir Briedis nori kriti-
kuoti Strimaitį, bet apskričio
pirmininkas Bieliauskas smar-
kia trenkia į stalą kumščia ir
pareiškia: „Dabar rinksime šios
dienos pirmininką!“

Atsilepia Mikalauskas: „Pa-
lauk, ponas pirmininke! Pirm-
miaus turime priimti naujas
kuopas ir jų atstovus, o tuomet
rinksime šiai dienai valdybą.“

Į apskritį įstoja 4 kuopos.
Visos priimtos. Bet 38 kp., su
11 atstovų, neduodama spren-
džiamo balso. Sakoma, ji nele-
gališka.

Pirmininko rinkimas. 26 bal-
sais išrinktas Jankaitis, prieš
18 Strimaitio.

Pirmininkas, užėmęs vietą,
pareiškė: „Dabar baigsime pai-
nų klausimą dėl 38 kuopos ir
jos delegatų.“

Kalba Jeskevičiūtė: „Aš tik-
rai žinau, kad V. Širvydas ir
Višnius 6 d. sausio 83 kp. susi-
rinkime kandidatavo tapti at-
stovais į šį apskričio suvažia-
vimą, nors tuom tarpu jie jau bu-
vo išrinkti delegatais nuo 38
kuopos.“

Širvydas: „Aš kandidatavau
38 kuopoje taip sau, del juo-
ko...“ (Nuo Redakcijos. Buvu-
siejį suvažiavime mums pasako-
jo, kad V. Širvydas pareiškęs
sekamai: „Aš nuėjau į 83 kp.
susirinkimą perduoti šiai kuopai
priklausančius dokumentus. Kuo
met mane perstatė į kandida-
tus, aš pareiškiau, kad aš jau
esu persikėlęs į 38 kp., bet ne-
kuriems spirianties, kad aš kan-
didatuočiau, ką pamaniau, jie
daro tik juokaudami, tai aš juo-
kaudamas ir apsiėmiau).“

„Ką tamsta pastatė ant juo-
ko: save ar 83 kuopą?“ užkla-
sė pirmininkas.

Po to 38 kuopos delegatams
pastatoma ultimatumas: Jei jūs
norite prigulėti į apskritį, tai
privalot užsimokėti dabar; bet
jūs, tai yra 38 kp. delegatai de-
lei nelegališkumų, neprijimami
į šį suvažiavimą su sprendžiamu
balso.

Strumskis sako: „Keistas po-
no pirmininko pareiškimas ir
noras įkalbėti sveikam ligą. Sa-
koma, kad mes nesame legališ-
ki ir kompententiški. Taip,
jūs, bolševikiškose akyse, mes
nelegališki už tai, kad neturim
raudonų ženklų ant krutinės ir
negarbinam Maskvos... Aš ir ki-
ti 38 kp. delegatai jau arti 20
metų kaip prigulim 38 kuopoje.
Taigi, jei mes nelegališki, tai
todel, kad ne raudoni...“

Strumskis, Mikalauskas ir ki-
ti ima kepurės ir eina laukan.
Kyla lermas. Pirmininkas trep-
si ir šaukia: Palaukite, sėski-
te!“

Tuo tarpu kyla suirutė. Vie-
nas, naujai įstojusios kuopos,
delegatas prieina prie stalo ir
reikalauja sugrąžinti įmokėtus
pinigus ir griebia nuo stalo do-
lę. Išdėdintas sugriebia tą
žmogų ir jau rengiasi mušti.
Sakatauskas sulaukia išdėdinto
ranką ir neprileidžia prie muš-
tynių. Išgąsdintas žmogus
šaukia: „Pašaukit policiją, gel-
bėkit, bolševikai užmuš!“

Daugelis susigrūda prie sta-
lo. Mikalauskas riktelna: „Ar

tai jau komunistai pradeda re-
voliuciją?! Turėsim laikytis!“
Bolševikai, ypatingai Siurba
ir Briedis nusigąsta ir atsisėda.
Visi kįk apriimo.

Bet tautiškieji delegatai, ro-
dos 28, apledo svetainę. Tai
reiškia, kad apskritis skilo.

Komunistiškų įsitikinimų knu-
pų delegatai likosi ir baigė su-
važiavimą. Bet absoliutiškai
nieko nenuveikė SLA. labui.
Visa tai, kad nutarta išnešti
prieš Lietuvos fašistus rezoliu-
ciją ir šiaip taip pripažinta iš-
rinktoji apskričio valdyba.

Tiesa, buvo nešta (101 kp.),
kad apskritis paskelbtų konkur-
są ir duotų dovanas už prirašy-
mą naujų narių prie SLA. ir
kad apskritis surengtų paskai-
tų maršrutą sveikatos klausimu.
Bet viskas likosi tik nutarimu.

P. Sakat.

(Nuo Redakcijos. Dėdami šį
gerb. P. Sakat aprašymą, turi-
me pareikšti, kad pas mus ran-
dasi ir daugiau šiuo klausimu
medžiagos. Šiuo syk, delei vietos
stokos, kitų rašinių patal-
pinti negalime. Tai tilps sekan-
čiuose „Tėvynės“ numeriuose.
Prie to šiame reikale ir mes tu-
rime vieną-kitą žodelį pridėti.

Visu pirma, mums visai nesu-
prantama, kodėl 38 kuopos dele-
gatai numatė 38 kp. delegatus
nelegališkais? Jie reikalauja,
kad delegatais gali būti tik tie
nariai, kurie kuopoje išbuvę 6
mėnesius. Kiek mums žinoma,
5 apskričio konstitucija to ne-
reikalauja. Taip gi pastarasis
SLA. seimas nariams, persikė-
lusiems į naujas kuopas laiduo-
ja seno nario teises. Todel, 83
kp. delegatų užsispyrimas sulau-
žė ne tik apskričio, bet ir SLA.
įstatus. Pagaliau, jei jau rei-
kalauti tokio legalizmo, tai
kodėl jo nepareikalauja ir iš
kitų kuopų narių? Pavyzdžiui,
83 kp. delegatas, J. Siurba, mi-
nimoje kuopoje yra išbuvęs tik
3 mėnesius. Kodėl jis buvo le-
gališkas apskričio atstovas?

Sakoma Širvydas ir Višnius
kandidatavę 83 kp. kuomet 38
kp. jau buvo delegatais išrinkti.
Keno čia kaltė? Musų supratim-
u 83 kuopos valdyba galėjo ži-
noti, kas tos kuopos nariai ir
kas ne-nariai. Ir mums rodos,
jog jie žinojo, nes pats Širvy-
das sus. tai pranešė. Tad vėl,
jei sėdau nariu nelegališkai, tai
kodėl kitų nepriimta? Juk tų
delegatų tarpe buvo tokių, ku-
rių kuopoje priklausio arti 20
metų. — Kaip ne kaip, bet mu-
sams — bešališkai žiurint —
išrodo, kad komunistai tiksliai
38 kuopos delegatų nenorėjo
priimti. Kitokios išvados mes
negalime padaryti. Tuomi, ži-
noma, jie labai žalingai pasi-
gė: suardė apskritį ir patys ta-
me suvažiavime nieko SLA. la-
bui naudingo nenuveikė. Mes
tokius įvykius labai apgaileauja-
me. Jie mūsų organizacijai yra
begalo kenksmingi. Šiaip da-
lykams esant, centrui prisieis į
šį reikalą gana rimtai atsižiū-
reti).

„Motina“.

Vasario 6 d., Transfigura-
tion Salėje, Brooklyn, įvyko
puikūs vakarėlis. Lietuvių Ope-
retės Draugijos dramos skyrus
vaidino Pr. Bajoro naujai para-
šytą dramą „Motina“. Be vai-
dinimo išpildyta ir koncertinė
programa dalis.

Atsižvelgiant į nelabai atatin-
kamą sceną ir daugelį trukumų
ne iš artistų kaltės — veikalas
nepasirodė tų šviesos, kurio iš-
tiesų turėjo pasirodyti. Artis-
tai, matomai, dėjo visas pastan-
gas, vienok esant dramai dido-
kai ir stokuojant tinkamos se-
nos, iš to truko. Bendrai bet
gi, veikalas atliktas gerai.

Vaidino šie artistai: Jono Ra-
čiaus rolė — K. B. Kriaučiūnas;
Marės, Jono žmonos — M. Trei-
berūtė; Juozuko, Račių suausa
— Adelė Jonavičiūtė; Petrės,
Jono antros pačios — A. Ve-
taitė; Kazio, Račių įnamio,

Marės „laimės“ rolę išpildė —
A. Lapė; Onos, Račių įnamės,
vėliaus Kaulaitienės — U. K.
Bacevičienė; Raulo Kaulaičio —
Jonas Valentis; Antano, Kazio
ir Jono draugo — R. Kručas,
Jurgio, Oną mylinčio senbermio
— M. Steinsys; Antaninos ir Jie-
vos, Marės draugų — A. Ve-
taitė ir A. Venslovaitė; Vestu-
vininkų — F. Venys, M. Steinsys
ir R. Povilauskas.

Kadangi apie šį veikalą ir ro-
lių išpildymą manau plačiau
kuomet nors parašyti, tai šiuo
tarpu apie tai nieko ir neminė-
siu.

Koncertinės dalies programą
(tarpakčiuose) išpildė šie dai-
nininkai: M. Strumskienė, K.
Saurusaitis ir M. Česnavičiūtė
bei pianistės: A. Kriaučiūnaitė
ir O. Beržiečiūtė. Kaip pianis-
tai, taip ir dainininkai savo pa-
reigas atliko gerai. Pažymėti
bet gi reikia, kad ponai M.
Strumskienė ypač publiškai pati-
ko, sudainuodama „Mamytė“,
„Molio Uzbonas“ ir kt. Gerai
dainavo ir Kazys Saurusaitis
(su Mare Strumskiene du-
eta) bei p-lė M. Česnavičiūtė.
Pianistės žmonėms taip gi pa-
tiko. Jos jau senokai šioje apy-
linkėje žinomos.

Žmonių buvo pilnutėlė svetai-
nė. Vaidinant dramą, daugeliui
prisiėjo iki valios prisijuokti ir,
vėliau, gaudžių ašarėlių išlie-
ti. Vakaras rengtas artisto K.
B. Kriaučiūno 20 metųinio sceno-
je darbavimosi sukaktuvių mi-
nėjimui. Taip gi ir visas vaka-
ro pelnas jam skiriamas. Ga-
lima tikėti, kad pelno liks pusė-
tinai.

Operetės Dr-jos Dramos sky-
rių reikia pagirti už tokio gra-
žaus vakarėlio parengimą. Bu-
tų taip gi patartina, kad „Mo-
tiną“ suvaidintų bent keliuose
apylinkių miesteliuose.

Reporteris.

Prakalbos ir Koncertas.
Brooklyne rengiama milžiniš-
ka 16 d. vasario šventė — pra-
kalbos ir koncertas. Rengia
Amerikos Lietuvių Tautinės
Sandaros 1-ma kuopa. Tai į-
vyks vasario 20 d., Transfigura-
tion Hall, Hooper ir Marcy Ave.
Pradžią 3 val. po piet.
Kalbės šie kalbėtojai: senai
nekalbėjęs Brooklynje Pijus
Bukšnaitis, „Vienybės“ redaktori-
us, J. O. Širvydas, „Sandaros“
redaktorius, K. J. Paulauskas iš
Bostono, ir kiti kalbėtojai.

Be prakalbų bus koncertinė
programa dalis išpildyta. Dai-
nuos Operetės Choras, po vado-
vystę K. Strumskio, ir atsižy-
mėję solistai: M. Strumskienė,
Saurusaitis, Morkus ir kiti.

Kviečiame visus koskaitlin-
giausiai atsilankyti. Bus labai
gražus ir ilgai minėtinas vaka-
ras. Kalbėtojai nušvies, kaip
Lietuva įsigijo sau nepriklausom-
ybę, kaip dabar Lietuvoje ta
nepriklausomybė norima prazu-
dyti ir tt. Dainininkai taip gi
savo programą dalį tinkamai iš-
pildys. Visi, kas gyvas, rengi-
tės į minimas prakalbas ir
koncertą vasario 20 d.

Komitetas.

Babravičius New Yorke.
Vasario 9, 10 ir 11 dd. New
Yorke, Mecca Auditorium, 55-ta
gatv. tarpe 6-tos ir 7-toš Ave.
apsistos Šaliapino Opera, vaidin-
ti „Sevilės Kirpėją“. Šioje ope-
roje dalyvauja ir mūsų žvaigž-
dė, artistas, Juozas Babravičius.
Daugelis lietuvių minimų dienų
laukia su nekantrybe, nes jiems
norisi pamatyti, kaip mūsų ger-
biamas artistas šioje operoje
vaidina ir dainuoja. Tikima to-
del, kad tais vakarais daugelis
lietuvių šią operą aplankys. No-
riems vaidinimą pamatyti,
patartina tikėtis nusipirkti iš
anksto, nes kitaip galima apsi-
vilti.

**Dar Vienas Nusisikundimas
Iš Lietuvos.**

A. B. Muras, „Tėvynės“ spa-
stuvės darbininkas, gavo nuo

savo brolio iš Lietuvos laišką,
kuriame labai nusiskundžia dėl
dabartinės smurtininkų valdžios
žiaurumo ir spaudos laisvės, bei
piliiečių teisių suvaržymu. Žy-
mesnes to laiško ištraukas, del
žingeidumo, čia paduodame:

„Brolelis rašai, kad gavote
jau žinią apie Lietuvos valdžią.
Labai yra liudna apie tai rašy-
ti, nes ir aš buvau visa širdžia
atsidavęs Lietuvai; bet dabar
pasirodė, kad Lietuvos valdžia
yra rankose mūsų priešininkų;
taip, kaip ir buvo prieš pasauli-
nį karą, rusų rankose. O kas
link laisvės, tai jos visai dabar-
tiniu laiku neturime: reikia la-
bai dabotis ką kalbėti ir su kuo
kalbi, kad paskiau nereikėtų už
groty sėdėti.“

„Laikraščiai kairiųjų beveik
visi sulauktyti, o katrie ir eina,
tai cenzūros taip išbraukti, kad
beveik nėra ką nė skaityti. O
taip pat iš Amerikos nekurių
laikraščių, tarp kurių ir „Tėvy-
nės“, negauname, tur but ir
juos konfiskavo...“

Ekskursija į Lietuvą.

Patogiausia kelionė Lietuvon
tai gegužio 17 d., 1927 m., laivu
Columbus, kuriuo keliaujant bė-
gų 10-ties dienų pasiekiami
Kaukas. Geras valgis, malonus
patarnavimas, vokiškas bava-
kas ir visi kiti patogumai. Ge-
riausias laikas aplankyti Lietuvą
tai gegužės mėnesys, kuomet ga-
lima išgirsti gegutę kukuojant
ir pasigėrėti smagiausiu Lie-
tuvos oru. Kas tik galite aplan-
kyti Lietuvą, augščiau mini-
mos ekskursijos reikalais kreip-
kitės pas senai žinomą firmą—
Juožas Ambraziejus, (SLA. na-
rys) 168 Grand St., Brooklyn,
N. Y. Tel. Greenpoint 5975.

SLA. 332 Kuopos Baliaus.

SLA. 332 kuopa, Richmond
Hill, L. I. rengia balių 12 d. va-
sio, 1927 m., Civic Teatro Salė-
je, Liberty Ave. ir 114-th St.,
Richmond Hill, L. I. Dury's at-
sidarys 7:30 val. vakare. Šo-
kiai prasidės nuo 8 val. ir tęsis
iki 12 val. nakties.
Įžanga 50 c. ypatai.
Visus vietas ir apylinkės lie-
tuvius ir lietuvaites širdingai
kviečiame dalyvauti šiame SLA.
332 kuopos baliuje ir linksmai
laiką praleisti prie geros muzi-
kos.
J. Raščius.

KAMBARIS ANT RENDOS

Kambarys ir virtuvė su ra-
kandais del dviejų ypatų arba
mažos šeimos galima paran-
davoti pas P. Mikolainį, 190
Sands St., Brooklyn, N. Y. Te-
lefonas: Cumberland 3439.

ITALISKI ARMONIKAI

Mes išdirba-
me ir impor-
tuojame viso-
jų rusių ge-
liausias rankų
darbo itališ-
kus Armon-
kus, kurie yra
geriausi pa-
saulėje. Ge-
rantuotai de-
finuoti me-
tu. Musų kai-
nos yra fo-
namentai su li-
tu idirbėjū
kadina. Pirmia-
me dykai suteikiamos pamokos
grodi armoniką. Pareiklaivus pasitinkame ilus-
truoti katalogą
RUJATA GERENELLI & CO.
1014 Blue Island Ave., Dept. 33, Chicago, Ill.

Lietuvon

PIGI TEN IR ATGAL KELIONĖ
Trečia klasa į Kauną ir atgal nuo
\$203.00 iki \$215.00, žiurint kokiu lai-
vu keliausit; iki Klaipėdos nuo
\$181.00 iki \$186.

S. V. įstatymai pavelija jums at-
lankyti Lietuvą ir prabuti metus, o
paskui grįžti į S. V. nepaisant kvotos.
Musų dideli laivai milžinai, kaip
MAJESTIC, didžiausias pasauly,
OLYMPIC, HOMERIC, LAP-
LAND, BELGIENLAND, PENNY-
LAND (ex-Pittsburgh) ir ARABIC

Šioje greitoj Kelionė į
Cherbourg, Southampton, Antwerp
Daug laivų išplaukia kas savaitę. Vi-
si mūsų 3-tios klasos keleiviai ga-
na atskirus kambarius dviejiems, ketu-
riems ar šešiams žmonėms. Patogu-
mai, puikūs maistas ir mandagumas
Kreipkitės prie mūsų vietinių agentų
arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York

SUSEKTAS SLAPTAS
GINKLŲ PARDAVI-
NĖJIMAS.
NORĖTA NUŽUDYTI
SEIMO NARYS.

Socialdemokratų partijos
C. K. praneša, kad prieš ke-
lias dienas 10 v. vakaro ne-
žinomi asmenys 12 kartų
šovė, taikydami į Seimo na-
rį socialdemokratą Vikonį.
Užpuolimas įvyko Aleksote
netoli atstovo gyvenamojo
namo. Užpuolikai nesuras-
ti.

PUIKIOS KAZYROS

Magiškos arba ženklintos kazyros,
kurias vartoja geriausi magikai arba
kazininkai. Jos turi sekretus
ženklelius ant užpakalio ir lengvai
galėsite pasakyti kokia kazyra tik pa-
žiūrėję į užpakalį. Tai yra geriausias
ženklintos kazyros, kokios tik buvo
kada nors padarytos, geresnių niekur
nerasite.

No. 1. Geriausios rūšies ženklintos
kazyros, visa kalandė su paaiškinimais
tik \$2.25. Už tris kalades \$6.00.

No. 2. Geros rūšies ženklintos ka-
zyros, visa kalandė su paaiškinimais
tik \$1.50. Už tris kalades \$3.50.

Užsisakant šitas kazyras, meldžia-
me prisijusti 35c. persiuntimo lėšoms
ir pažymėkite, katro numerio kazyrų
norite, taipgi kiek kaladžių. Už ka-
zyras jūs užmokėsite, kaip apaišky-
site jas savo namuose. Pasitenkinimas
garantuotas arba pinigai bus sugrą-
žinti. Adresas:

PRACTICAL SALES CO.,
1219 N. Irving Ave., Dept. 207,
CHICAGO, ILL.

D-ras VINCAS L. BROOKUS,
Lietuviškas Dentistas,
8 SO. MAIN STREET,
(2-ros lubos—kambarys Nr. 19)
WILKES BARRE, PA.
Telefonas W. B. — 7799.

BIZNIERIAI GARSINKITES
„TĖVYNĖJE“.

Į ir iš
LIETUVOS
per BREMENĄ
ant didžiausio ir greičiausio
Vokietijos laivo
COLUMBUS
ARBA ANT KITŲ LAIVŲ
ŠIOS LINIJOS
TIKTAI AŠTUONIOS DIE-
NOS ANT VANDENS
Puiki trečia klasa — Tikrai
kajutos.
**NORTH GERMAN
LLOYD**
32 Broadway, New York
arba prie victos agento.

Trynimas
Pagelbsti

Trynk tą pačią vietą kur
skaudai!

Trynk, trynk, trynk iki oda
įkais ir pasidarys raudona ir
pajusite tą malonę šilumą to
seno patikėtinio šeimyninio
linimento:

PAIN-EXPELLER

Regist. J. V. Pat. Biure

Jis buvo ir yra naudojamas
palengvinti reumatiskų
skausmų; sunaikinti ap-
sireiškusius peršalimų ir nura-
minimui ir sustiprinimui pai-
susių, skaudamų muskulų.
35c.—vaistinėse—70c.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

 Pareikalaukite veltui duodamos pavyzdinės bonketės.	 Jie visi mėgsta BAMBINO Nėra nieko geresnio nuo užkietėjimo vidurių ir suirusio skilvio.	 35c. UŽ BONKĄ
 VISOSE VAIS- TINĖSE	 F. AD. RICHTER & CO. Berry & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.	 F. AD. RICHTER & CO. Berry & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.